

Najaarsnota 2024

Gemeente Bladel

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Opbouw najaarsnota 2024	6
3. Programma's	7
3.1 Bestuur en ondersteuning.....	7
3.2 Veiligheid.....	10
3.3 Verkeer en vervoer	12
3.4 Economie	16
3.5 Onderwijs	18
3.6 Sport, cultuur en recreatie.....	20
3.7 Sociaal domein	25
3.8 Volksgezondheid en milieu	29
3.9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing	32
3.10 Overhead en ondersteuning organisatie.....	35
3.11 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	38
4. Paragrafen	40
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	40
4.2 Bedrijfsvoering	42
4.3 Kapitaalgoederen	43
4.4 Rekenkamerrapporten	44
4.5 Majeure projecten	49
5. Financiële begroting (overzicht van baten en lasten).....	55
5.1 Toelichting begroting (baten en lasten)	55
6. Bijlagen	57
6.1 Overzicht geraamde baten en lasten per beleidsveld	57
6.2 Overzicht verloop algemene reserve	58

1. Inleiding

Hierbij bieden wij u de najaarsnota 2024 aan. Zoals in de "Financiële verordening gemeente Bladel 2023" is opgenomen, wordt de gemeenteraad twee keer per jaar middels de perspectiefnota en de najaarsnota geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot afwijkingen op beleid, op de middelen en bedrijfsvoeringsaspecten, met een voorstel tot bijsturing en wijziging van de begrotingen 2024 en 2025. Door middel van deze rapportage worden bijstellingen van budgetten en investeringskredieten aan u voorgesteld. Het betreffen mutaties die voortvloeien uit besluiten van het college of de raad die in de periode juli 2024 tot en met september 2024 zijn genomen. Daarnaast is van enkele budgetten al duidelijk dat het begrote bedrag niet aansluit bij de verwachte kosten of opbrengsten.

Het college spreekt in deze najaarsnota een verwachting uit over het jaarrekeningresultaat. Dat is gebaseerd op zowel de gerealiseerde ontwikkelingen gedurende de eerste negen maanden van 2024, als ook op de verwachtingen voor de resterende maanden. De financiële wijzigingen zijn per programma toegelicht.

Vertrekpunt meerjarenperspectief

De gemeente heeft een goede financiële startpositie voor de jaren 2024 en 2025. Voor de jaren vanaf 2026 heeft de gemeente te maken met financiële structurele tekorten. Startpunt voor de najaarsnota 2024 is het financieel meerjarenperspectief volgend uit de begroting 2025, aangevuld met de mutaties uit de 1e begrotingswijziging 2025 (dit is inclusief de financiële gevolgen van de septembercirculaire 2024). Na de 6e begrotingswijziging 2024 was er voor 2024 (exclusief meicirculaire) een begrotingsoverschot voorzien van € 2.057.000,-. In meerjarig perspectief bezien sluit de meerjarenraming met een tekort van € 1.207.000,- in 2028, waarvan een structureel tekort van € 1.307.000,- en een incidenteel overschot van € 100.000,-.

Geact.meerjarenperspectief (bedragen x 1.000,-)	2024	2025	2026	2027	2028
structureel:					
begrotingsresultaat na 6e wijziging 2024 (excl.meicirc)	v 1.489				
saldo ontwerpbegroting 2025-2028		v 1.191	n -316	n -510	n -801
mutaties 1e begrotingswijziging 2025 (incl/septembercirc.)		v 193	n -129	n -535	n -506
structureel meerjarenperspectief	v 1.489	v 1.384	n -445	n -1.045	n -1.307
incidenteel:					
begrotingsresultaat na 6e wijziging 2024 (excl.meicirc)	v 568				
saldo ontwerpbegroting 2025-2028		n -113	v 51	v 35	v 100
mutaties 1e begrotingswijziging 2025 (incl/septembercirc.)					
incidenteel meerjarenperspectief	v 568	n -113	v 51	v 35	v 100
totaal begrotingsresultaat	v 2.057	v 1.271	n -394	n -1.010	n -1.207

- = nadeel en + = voordeel

Mutaties meerjarenprogramma

In het meerjarenprogramma worden een aantal aanvullende kredieten voorgesteld. Ook worden wijzigingen voorgesteld in A/B-rubricering, wijzigingen van planjaar of wijzigingen van eerdere ramingen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de betreffende hoofdstaakvelden.

(bedragen x 1.000,-)	2024	2025	2026	2027	2028
structurele mutaties meerjarenprogramma	n -15	n -81	n -869	n -892	n -890
incidentele mutaties meerjarenprogramma					
totaal mutaties meerjarenprogramma	n -15	n -81	n -869	n -892	n -890

(- = nadeel en + = voordeel)

Mutaties bestaand beleid

Ook hebben we (delen van) budgetten, waarvan nu al duidelijk zal zijn dat ze in 2024 niet of niet volledig tot uitgaven zullen leiden, vrij laten vallen. De mee- en tegenvallers (inclusief mei- en september-circulaire voor 2024) hebben dan pro saldo het volgende effect op het meerjarenperspectief:

(bedragen x 1.000,-)		2024	2025	2026	2027	2028
mutaties najaarsnota structureel (incl.reserves)	v	1.530	n -279	n -232	n -197	n -147
mutaties najaarsnota incidenteel (incl. reserves)	n	-643	n -105	n -46		
totaal mutaties najaarsnota	v	887	n -384	n -278	n -197	n -147

(- = nadeel en + = voordeel)

Geactualiseerd meerjarenperspectief

Gezien het tijdstip van de najaarsnota kan globaal een indicatie gegeven worden van de verwachte uitkomst bij de jaarstukken 2024 en die bedraagt € 2.929.000,- positief. Voor de goede orde tekenen we hierbij aan dat de verwachte uitkomst voor 2024 tot stand is gekomen op basis van inschattingen en uitgangspunten naar de inzichten per eind september 2024, hetgeen betekent dat het werkelijke jaarresultaat nog afwijkingen zal vertonen. Bij de jaarrekening 2024 zal verdere analyse plaatsvinden. Uiteraard zullen zich tot het opmaken van de jaarstukken 2024 nog ontwikkelingen voordoen, die een negatief of positief effect kunnen hebben op het hier gepresenteerde resultaat. Dit leidt bij het opmaken van de jaarstukken uiteraard nog tot aanvullende afwijkingen. In meerjarig perspectief bezien, sluit de meerjarenraming met een structureel tekort van € 2.344.000,-.

De mutaties leiden tot het volgende meerjarenperspectief:

Geact.meerjarenperspectief (bedragen x 1.000,-)		2024	2025	2026	2027	2028
structureel:						
begrotingsresultaat na 6e wijziging 2024 (excl.meicirc)	v	1.489				
saldo ontwerpbegroting 2025-2028 + 1e wijz. 2025			v 1.384	n -445	n -1.045	n -1.307
mutaties meerjarenprogramma	n	-15	n -81	n -869	n -892	n -890
autonome mutaties najaarsnota	v	1.530	n -279	n -232	n -197	n -147
structureel meerjarenperspectief na najaarsnota	a	v 3.004	v 1.024	n -1.546	n -2.134	n -2.344
incidenteel:						
begrotingsresultaat na 6e wijziging 2024 (excl.meicirc)	v	568				
saldo ontwerpbegroting 2025-2028 + 1e wijz. 2025			n -113	v 51	v 35	v 100
mutaties meerjarenprogramma						
autonome mutaties najaarsnota	n	-643	n -105	n -46		
incidenteel meerjarenperspectief na najaarsnota	b	n -75	n -218	v 5	v 35	v 100
totaal begrotingsresultaat	a+b	v 2.929	v 806	n -1.541	n -2.099	n -2.244
reeds geraamde mutaties algemene reserve		n -2.057	n -1.271	v 394	v 1.010	v 1.207
aanvullende mutaties tlv / tgv algemene reserve		n -872	v 465	v 1.147	v 1.089	v 1.037

- = nadeel en + = voordeel

Conclusie

In deze najaarsnota zijn ten aanzien van de budgetten de belangrijkste (dreigende) tekorten of overschotten op jaarbasis 2024 geanalyseerd. Overige afwijkingen zijn op dit moment buiten beschouwing gelaten en komen bij de jaarstukken aan de orde. Er is derhalve nog sprake van onzekerheden die bij de jaarstukken uiteraard nog leiden tot aanvullende afwijkingen.

Het begrotingsresultaat 2024 is verbeterd met ca. € 872.000,-. Dat betekent een totaal begrotingsresultaat van ca. € 2.929.000,- in 2024. Het perspectief voor de jaren 2025 tot en met 2028 verslechtert ten opzichte van de begroting 2025. Met name vanaf het jaar 2026 is een grote verslechtering te zien. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een correctie van de kostendekkende huurinkomsten i.r.t. het binnenzwembad o.b.v. scenariokeuze 3 incl. buitenzwemoptie. Op basis van deze najaarsnota wordt in 2028 een structureel tekort verwacht van € 2.344.000,-. Ons weerstandsvermogen is meer dan voldoende om onze risico's op te kunnen vangen.

Ombuigingstraject: tekorten vanaf 2026

De planjaren 2024 en 2025 sluiten met structurele overschotten van respectievelijk € 3.004.000,- en € 1.024.000,-. In 2026 ontstaat voor het eerst een structureel tekort van € 1.546.000,-, ook wel het raaijnjaar genoemd. De taken, middelen en ambities van de gemeente zijn vanaf 2026 niet meer in balans. In de jaren 2027 en 2028 lopen de structurele tekorten verder op, naar respectievelijk € 2.134.000,- en € 2.344.000,-.

In de begroting 2025 van Bladel wordt het volgende gesteld: "Indien het financieel meerjarenperspectief voor Bladel de komende maanden niet verbetert, zal de raad samen met het college, bij de perspectiefnota 2025 een pakket van ombuigingsvoorstellen moeten vaststellen om weer te komen tot een evenwichtige balans binnen de financiële mogelijkheden, taken en ambities. We zullen er dan niet aan ontkomen om bezuiniging in gang te gaan zetten." Zoals deze najaarsnota toont is het financieel meerjarenperspectief voor de gemeente niet verbeterd, maar zelfs verslechterd. Ook de septembercirculaire 2024 heeft geen financiële verlichting gebracht. Bij de perspectiefnota 2025 zal dus een pakket van ombuigingsvoorstellen moeten worden vastgesteld, zodat de gemeente weer komt tot een evenwichtige balans binnen de financiële mogelijkheden, taken en ambities. Het gesprek hierover tussen raad en college zal voorafgaand aan de perspectiefnota 2025 plaatsvinden.

Burgemeester en wethouders,

de secretaris,
R.C.W.C. Lathouwers

de burgemeester,
M.A.G. van den Bosch

2. Opbouw najaarsnota 2024

Kenmerken van deze najaarsnota zijn

- Als een programma qua uitvoering op schema ligt en er geen nieuwe ontwikkelingen zijn, dan behoeft dit in de najaarsnota geen nadere toelichting. Het uitgangspunt is '*geen bericht is goed bericht*'.
- De najaarsnota bevat (in principe) geen nieuw beleid; dit is voorbehouden aan de kaderstelling in de perspectiefnota of begroting (door middel van integrale afweging).
- Met financiële afwijkingen worden bedoeld autonome financiële ontwikkelingen die bij het opstellen van de begroting ruim een half jaar eerder nog niet voorzien waren.
- Autonome posten zijn Onvoorzien, Onontkoombaar en Onuitstelbaar (3 O's) en kunnen zowel betrekking hebben op de exploitatiebegroting als investeringsbesluiten (kredieten).

Deze najaarsnota bestaat uit een aantal onderdelen.

Investeringskredieten

We rapporteren de voornaamste afwijkingen van de in de begroting goedgekeurde investeringen. Zo nodig vragen wij u toestemming voor (nieuwe) investeringskredieten. Voor de stand van de investeringen wordt tevens gebruik gemaakt van smileys. De smileys geven in één oogopslag de status weer. De smileys hebben onderstaande algemene betekenis.

Smiley	Status
	Volgens planning uitgevoerd, binnen financiële kaders of geringe overschrijding, risico's worden beheerst.
	Onderdeel is nog in uitvoering. Potentiële onzekerheden over financiën, planning of risico's.
	Niet volgens planning, overschrijding financieel budget, hoog risico.

Opbouw en indeling

Per programma geven wij u een overzicht van de budgettaire ontwikkelingen zoals die zich gedurende de eerste negen maanden van dit jaar hebben voorgedaan. Dat betekent dat per programma de budgettaire wijzigingen die wij u voorstellen opgenomen worden.

In de financiële overzichten zijn -/- bedragen nadelen (hogere kosten en/of lagere inkomsten) en +/- bedragen voordelen (lagere kosten en/of hogere inkomsten). Daarnaast zijn de bedragen afgerond op eenheden van € 1.000,- hetgeen op een aantal onderdelen mogelijk geringe afrondingsverschillen met zich mee kan brengen.

3. Programma's

3.1 Bestuur en ondersteuning

Wij zijn een gemeente die dichtbij onze inwoners, ondernemers, instellingen en verenigingen wil staan. Wij denken mee. Onze dienstverlening is klantgericht. We verplaatsen ons in de behoeften van de ander in plaats van te wijzen op regels en onmogelijkheden. Wij communiceren snel, toegankelijk en betrouwbaar. Het is belangrijk dat we zoveel mogelijk inwoners bereiken en mee laten doen. Wij willen weten wat er speelt. Wij faciliteren en regisseren. Wij kunnen niet alles oplossen, maar samen kunnen we wel het verschil maken. Daarom werken we zoveel mogelijk samen. We maken verbinding met diverse partners. Lokaal en regionaal.

We maken duidelijke keuzes. Wat we doen, doen we goed. Efficiënt en effectief. We zijn betrouwbaar en proactief. We staan nadrukkelijk open voor vernieuwing en kiezen voor aansluiting bij (maatschappelijke) ontwikkelingen en veranderingen. Daarom zijn we als bestuur voortdurend in beweging en op zoek naar (nieuwe) toegevoegde waarde.

We willen actief, duidelijk en open communiceren met iedereen die iets met de gemeente Bladel te maken heeft. Bij projecten willen we belanghebbenden actief betrekken door participatie als middel in te zetten.

Mutaties meerjarenprogramma

A/B	omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	investerings					budgettaire lasten / baten				
		2024	2025	2026	2027	2028	2024	2025	2026	2027	2028
A	Algemene reserve: dekking regionale bereikbaarheid Brainport						-172	-382	-346	-346	-107
B	Algemene reserve: dekking regionale bereikbaarheid Brainport						172	382	346	346	107
	totaal lasten bestuur en ondersteuning										

Toelichting meerjarenprogramma

Algemene reserve: dekking regionale bereikbaarheid Brainport

De financiering van de Regionale Bekostigingssystematiek Bereikbaarheid Brainport (R23.078) wordt gedekt vanuit de algemene reserve. Door de wijziging van B naar A-rubricering van de middelen wijzigt ook de rubricering van de dekking vanuit de algemene reserve. Nadere toelichting over deze mutatie is te lezen bij het programma 'Verkeer en vervoer'.

Stand van investeringen 2024

Aankoop grond Hamelendijk Reusel 🌱

Voor de beoogde aankoop van een perceel landbouwgrond aan de Hamelendijk te Reusel-De Mierden is bij de Najaarsnota 2023 een krediet geraamd van € 587.000,-. Dit krediet is bij de jaarrekening 2023 overgebracht naar het dienstjaar 2024. Het notarieel transport van het perceel landbouwgrond aan de Hamelendijk te Reusel-De Mierden is voorzien in Q4 2024.

Bijstelling budgetten

omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	i/s	budgettaire lasten / baten				
		2024	2025	2026	2027	2028
Burgemeester en wethouders	i	n -214				
Bijstelling leges	s	v 21				
Agrarische zaken	i	n -109	v 67			
Diverse structurele mutaties	s	n -20	n -12	n -12	n -12	n -12
Mutaties bestuur en ondersteuning		n -322	v 55	n -12	n -12	n -12

(- = nadeel en + = voordeel)

Toelichting budgetten

Burgemeester en wethouders

De lasten met betrekking tot burgemeester en wethouders stijgen in 2024 per saldo met ca. € 214.000,-. Dit wordt met name veroorzaakt door een aanvullende dotatie van € 209.000,- aan de voorziening wachtgeldten voormalige wethouders.

Bijstelling leges

De legesopbrengsten voor paspoorten, rijbewijzen en huwelijken zijn geactualiseerd en nemen per saldo met circa € 21.000,- toe in 2024.

Agrarische zaken

Ten eerste stijgen de lasten in 2024 per saldo met € 34.000,- wegens de extra kosten voor de uitvoering van een pilotproject snippergroen in de kern Casteren en kosten van aankoop perceeltjes grond in Netersel en Casteren. Daarnaast wordt in 2024 een lagere opbrengst wegens grondverkopen verwacht van ca. € 75.000,-. De huur- en verkoopopbrengsten van het pilotproject snippergroen Casteren worden ingeschat op € 67.000,- voor het jaar 2025.

Diverse structurele mutaties

Binnen het programma 'Bestuur en ondersteuning' vinden bijstellingen plaats van diverse structurele budgetten. Dit is onder andere het gevolg van actualisatie van de doorbelasting van salarissen. Daarnaast zijn er diverse bijstellingen/actualisaties in de budgetten met betrekking tot de raad en raadscommissies, burgemeester en wethouders, ondernemingsraad, griffie en de verkiezingen.

Bijstelling reserves

omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	i/s	budgettaire lasten / baten				
		2024	2025	2026	2027	2028
Reserve ruimtelijke kwaliteit buitengebied	i	n -669	v 648			
Reserve duurzaamheid	i	n -100	v 100			
Mutaties reserves		n -769	v 748			

(- = nadeel en + = voordeel)

Toelichting reserves

Verbetering ruimtelijke kwaliteit buitengebied

De voor 2024 geraamde kosten ten behoeve van EHS zuidelijk natuurgebied (€ 550.000), versterking recreatieve routes (€ 50.000), het verduurzamen van pachtgronden (€ 50.000) en de bijdrageregeling sloop vrijgekomen bedrijfsgebouwen (€ 50.000) zullen worden doorgeschoven naar 2025 in verband

met de wens om de natuurontwikkeling nabij het Kroonven in één keer te kunnen realiseren. De geraamde bijdrage uit het landschapsfonds ad € 330.000,- wordt eveneens doorgeschoven naar 2025 in afwachting van de verdere ontwikkelingen rondom het windpark de Pals. Daarnaast is een hoger bedrag van € 21.000,- ontvangen voor de regeling uitbreiding bijgebouwen en woningen. De hiervoor genoemde mutaties met betrekking tot lasten en baten worden verrekend met de reserve ruimtelijke kwaliteit buitengebied.

Reserve duurzaamheid

Om de ruimtelijke kwaliteit van het landschap te verbeteren en het opwekken van duurzame energie te bevorderen is de bestaande reserve 'ruimtelijke kwaliteit buitengebied' verbreed en is een nieuwe reserve 'duurzaamheid' ingesteld. In 2022 is aan Windpark de Pals B.V. een bedrag van € 133.000,- in rekening gebracht wegens leges omgevingsvergunning met betrekking tot het windpark de Pals. Deze nota is tot op heden nog niet voldaan in afwachting van de ontwikkelingen na uitkomsten van de beroepsprocedure tegen de komst van het windpark de Pals. In verband hiermee zullen de in 2024 geraamde en samenhangende opbrengsten en uitgaven vanuit het windfonds en het landschapsfonds windpark de Pals worden doorgeschoven naar 2025. De hiervoor genoemde mutaties met betrekking tot lasten en baten worden verrekend met de reserve duurzaamheid.

Samenvatting financiële consequenties

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het mag kosten?"

Bedragen x € 1.000,-	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028
Lasten					
bestaand beleid	n -280	n -12	n -12	n -12	n -12
meerjarenprogramma 2024-2028					
Totaal Lasten	n -280	n -12	n -12	n -12	n -12
Baten					
bestaand beleid	n -42	v 67			
meerjarenprogramma 2024-2028					
Totaal baten	n -42	v 67			
Exploitatieresultaat	n -322	v 55	n -12	n -12	n -12
Mutaties reserves	n -769	v 748			
Saldo mutaties meerjarenbegroting	n -1.091	v 803	n -12	n -12	n -12

(- = nadeel en + = voordeel)

3.2 Veiligheid

De gemeente Bladel streeft naar een samenleving waar mensen veilig kunnen wonen, werken en recreëren. De gemeente vervult hierbij een regierol en geeft op een integrale wijze vorm aan veiligheid en is daarbij een betrouwbare partner voor andere disciplines binnen het integrale veiligheidsbeleid. Haar regisserende rol in het lokale integrale veiligheidsbeleid wordt op een doelmatige wijze vormgegeven door uitvoering te geven aan het Integraal Veiligheidsplan De Kempen 2023-2026. Het welslagen van het veiligheidsbeleid is onlosmakelijk verbonden met een gedegen, consequente integrale handhaving. Daarnaast is de ambtelijke organisatie voorbereid op incidenten die zich voor kunnen doen binnen de gemeentegrenzen. Veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, politie, Openbaar Ministerie, Veiligheidsregio, maatschappelijke organisaties, ondernemers en de inwoners van Bladel.

Het lokaal veiligheidsbeleid moet leiden tot een vergroting van de objectieve en subjectieve veiligheid en daarmee van de leefbaarheid, alsmede tot een verkleining van de veiligheidsrisico's in de gemeente Bladel.

Meerjarenprogramma

Niet van toepassing

Stand van investeringen 2024

Renovatie dak brandweerkazerne Bladel 😊

Voor de renovatie van het dak van de brandweerkazerne Bladel is in 2023 een krediet van € 25.000,- beschikbaar gesteld. Uit inspecties is gebleken dat deze renovatie kan worden doorgeschoven naar het jaar 2027. In het meerjarenprogramma is hiervoor in de jaarschijf 2027 een raming van € 32.000,- opgenomen. Het huidige krediet van € 25.000,- kan bij de jaarrekening vrijvallen.

Bijstelling budgetten

omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	i/s	budgettaire lasten / baten				
		2024	2025	2026	2027	2028
Actualisatie salarissen / doorbelasting	s	n -163				
Diverse structurele mutaties	s	n -8	n -3	n -3	n -3	n -3
Mutaties veiligheid		n -171	n -3	n -3	n -3	n -3

(- = nadeel en + = voordeel)

Toelichting budgetten

Actualisatie salarissen / doorbelasting

De salariskosten en de doorbelasting daarvan zijn geactualiseerd. De actualisatie leidt tot een hogere doorbelasting van salariskosten naar het programma 'Veiligheid'.

Diverse structurele mutaties

Binnen het programma 'Veiligheid' vinden bijstellingen plaats van diverse structurele budgetten. Dit is onder andere het gevolg van bijstellingen/actualisaties in de budgetten op het gebied van brandweer

en rampenbestrijding, toezicht veiligheid en lokale orde, dierennoodhulp, opsporing en ruiming van conventionele explosieven, regiopolitie, bijzondere wetten en de vergunningen/ontheffingen APV.

Samenvatting financiële consequenties

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het mag kosten?"

Bedragen x € 1.000,-	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028
Lasten					
bestaand beleid	n -175	n -10	n -10	n -10	n -10
meerjarenprogramma 2024-2028					
Totaal Lasten	n -175	n -10	n -10	n -10	n -10
Baten					
bestaand beleid	v 4	v 7	v 7	v 7	v 7
meerjarenprogramma 2024-2028					
Totaal baten	v 4	v 7	v 7	v 7	v 7
Exploitatieresultaat	n -171	n -3	n -3	n -3	n -3
Mutaties reserves					
Saldo mutaties meerjarenbegroting	n -171	n -3	n -3	n -3	n -3

(- = nadeel en + = voordeel)

3.3 Verkeer en vervoer

De openbare ruimte is ingericht volgens de kernbegrippen veilig, heel en schoon, waardoor een prettige woonomgeving in stand wordt gehouden. Mensen en goederen verplaatsen zich verantwoord en veilig.

Meerjarenprogramma

A/B	omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	investeringen					budgettaire lasten / baten				
		2024	2025	2026	2027	2028	2024	2025	2026	2027	2028
A	Voorbereiding herinrichting Sniederslaan		-55					-6	-12	-12	-12
A	Uitvoering herinrichting Sniederslaan			-300					-8	-15	-15
A	Regionale bereikbaarheid Brainport						-172	-382	-346	-346	-107
B	Regionale bereikbaarheid Brainport						172	382	346	346	107
	totaal lasten verkeer en vervoer		-55	-300				-6	-20	-27	-27

Toelichting meerjarenprogramma

Herinrichting Sniederslaan

In de begroting 2024 waren bedragen van € 80.000,- en € 300.000,- opgenomen voor de aanpassing van de Sniederslaan voor respectievelijk de voorbereidings- en uitvoeringskosten. Deze bedragen zijn in het voorjaar, met uitzondering van € 25.000,- voorbereidingskosten, ingezet als bijdrage in de aanpassing van de Markt te Bladel.

Het is wel noodzakelijk dat het volledig budget beschikbaar blijft voor aanpassingen van de Sniederslaan, zoals beoogd is in de Centrumvisie. Om deze reden zijn bovenstaande bedragen hier opgenomen. Met dit krediet kan aansluitend aan de aanpassing van de Markt de voorbereiding starten en kunnen mogelijk een aantal kleine aanpassingen worden uitgevoerd. Indien een aanvullend krediet nodig is zullen we daar op een later moment bij de Raad op terug komen.

Regionale bereikbaarheid Brainport

In de raadsvergadering van 26 september 2023 heeft uw raad ingestemd met de financiering van de Regionale Bekostigingssystematiek Bereikbaarheid Brainport (R23.078). Op basis hiervan zijn in onze begroting 2024-2028 voor het Korte Termijn Maatregelen (KTM Randweg A2) en de opgave Multimodale Knoop Eindhoven Centraal de volgende bijdragen opgenomen:

- 2024: € 381.570,-
- 2025: € 381.570,-
- 2026: € 345.655,-
- 2027: € 345.655,-
- 2028: € 106.924,-

Passend binnen de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling MRE zullen de gelden van de MRE-gemeenten bij elkaar worden gebracht in een Regionaal Bereikbaarheidsfonds MRE. De bijdragen voor het jaar 2024 zullen naar verwachting in Q4 in rekening worden gebracht. Bovengenoemde bijdragen, met uitzondering van de bijdrage 2024 voor KTM Randweg A2 ad € 210.000,-, zijn op dit moment in het meerjarenprogramma 2024-2028 nog als een B-krediet opgenomen. Teneinde de volledige betaling van deze bijdragen in 2024 en volgende jaren mogelijk te maken zullen de betreffende ramingen in de reguliere (meerjaren)begroting 2024-2028 worden opgenomen. De rubricering wijzigt dus van B naar A.

Stand van investeringen 2024

Uitvoering herinrichting N284 😞

Ten laste van het restantkrediet 2024 ad € 326.000,- zijn in 2024 tot op heden enkel geringe advieskosten gebracht tot een bedrag van € 3.000,-. Het restantkrediet ultimo 2024 zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025 en worden ingezet voor de verdere uitwerking van het voorkeursalternatief VKA 2024 inclusief de ruimtelijke gevolgen.

Verkeersvisie Hapert: herinrichting Oude Provincialeweg 😊

Wegens bodemsanering en grondverbetering ten behoeve van de herinrichting van de Oude Provincialeweg te Hapert is bij de Perspectiefnota 2024 een aanvullend krediet van € 350.000,- beschikbaar gesteld. In Q4 van 2024 worden de laatste asfalteringswerkzaamheden uitgevoerd en zal dit project naar verwachting met een geringe overschrijding van circa € 20.000,- worden afgerond.

Herinrichting Marktgebied Bladel 😞

Voor de realisatie van de functionele buitenruimte van het Gemeenschapshuis aan de Markt is een totale projectbegroting opgesteld van € 1.400.000,-. Ten opzichte van de hiervoor binnen de huidige begroting reeds beschikbare middelen is bij de Perspectiefnota 2024 nog een aanvullende krediet van € 268.000,- beschikbaar gesteld. Met de werkzaamheden zal medio november 2024 worden gestart en de oplevering is voorzien omstreeks mei/juni 2025.

Verbindingsweg en waterbergingsgebied 😞

Voor het aandeel van de gemeente Bladel in de aanleg van een nieuwe verbindingsweg tussen bedrijventerrein De Sleutel en Kleine Hoeve (Reusel) is in 2022 krediet van € 270.000,- beschikbaar gesteld. Met de voorbereiding hiervan is medio 2023 gestart. De uitvoering van de werkzaamheden wacht nog op de benodigde omgevingsplanprocedure. In afwachting daarvan zullen deze kredieten bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Herinrichting Hofplein 😊

De herinrichting van het Hofplein is in 2024 geheel afgerond. Het restantkrediet 2024 ad € 150.000,- is per saldo met een bedrag van € 8.000,- overschreden en zal bij de jaarrekening 2024 financieel worden afgewikkeld.

Uitvoering verkeersvisie 2023 😊

Het restantkrediet 2023 ad € 114.000,- voor het uitvoeren van kleinschalige infrastructurele verkeerskundige maatregelen en/of projecten is in 2024 ingezet ten behoeve van het aanpassen van de komgrenzen Netersel en Hoogeloon en kan bij de jaarrekening 2024 worden afgewikkeld.

Uitvoering verkeersvisie 2024 😞

Het krediet voor de uitvoering van de verkeersvisie 2024 ad € 1.430.000,- is bij de Perspectiefnota 2024 verhoogd met € 200.000,- ten behoeve van het treffen van duurzame verkeersmaatregelen aan de Casterseweg (binnen de bebouwde kom) ter voorkoming van overlast door trillingen en geluid en het beperken van de hoge snelheden ter plaatse. Naast de Casterseweg zijn diverse verkeersprojecten in voorbereiding, waaronder Fons van der Heijdenstraat, Burgemeester Van Woenseldreef en Lemel/Dijkstraat. Het restantkrediet 2024 zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Gepland Groot Onderhoud wegen 2023 😊

Het restantkrediet 2024 ad € 639.000,- is geheel ingezet voor Klimaatmaatregelen fase 3 (Hoofdstraat, Breestraat en Dijkstraat) Hoogeloon, asfaltonderhoud Dalem en de Pan, Het Bosch Bladel en herinrichting Hemelrijken en Kerkstraat Casteren. Dit krediet kan bij de jaarrekening 2024 worden afgewikkeld.

Gepland Groot Onderhoud wegen 2024 😊

Voor het gepland groot onderhoud wegen in 2024 is een krediet van € 1.578.000,- beschikbaar gesteld. Dit krediet wordt ingezet voor de afronding van de Klimaatmaatregelen Hoogeloon fase 3, herinrichting Hofplein, meerwerk kruispunt Pius X-straat en het Bosch te Bladel. Het restantkrediet zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Aanpassing omgeving De Vest 😊

Het restantkrediet ultimo 2024 ad € 40.000,- zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025 en worden ingezet voor de herstelkosten van de omgeving na de oplevering van de uitbreiding van basisschool De Vest te Hoogeloon in 2025.

Verbreden fietspaden Cartierheide 😊

Voor een nadere toelichting op dit project wordt verwezen naar raadsmededeling RM24.059. Ten laste van het restantkrediet 2024 ad € 479.000,- zijn dit jaar enkel minimale voorbereidingskosten gebracht. Het restantkrediet 2024 zal bij de jaarrekening worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Verbetering bereikbaarheid bedrijventerrein de Sleutel & Kleine Hoeve 😊

Het restantkrediet 2024 ad € 48.000,- zal nog worden ingezet ten behoeve van de verdere voorbereiding van de aanleg van de verbindingsweg en waterberging Hoeven 26 en de aanpassing van Hallenstraat en Raam-brug. De voorbereiding wordt samen met Reusel-De Mierden verder uitgewerkt richting de uitvoering. Dit restantkrediet zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Herstructurering Koolbogt Bladel 😊

Voor de herinrichting van de omgeving van de Koolbogt in Bladel is bij de Perspectiefnota 2024 een totaalkrediet van € 1.215.000,- beschikbaar gesteld. Daarnaast is er nog een restantkrediet 2023 ad € 67.000,- wegens voorbereidingskosten. De kosten voor het nieuwe inrichtingsplan inclusief Spieveld zijn geraamd op € 1.800.000,-, waarvan € 500.000,- gedekt kan worden uit het reguliere rioolkrediet en € 85.000,- uit het reguliere groenkrediet. In Q4 2024 zal worden gestart met de werkzaamheden en de oplevering is gepland omstreeks mei 2025.

Vervanging masten en armaturen 2024 😊

De kredieten 2024 voor de vervanging van de openbare verlichting ad resp. € 58.000,- (armaturen) en € 63.000,- (masten) zijn in 2024 voor een bedrag van € 87.000,- ingezet ten behoeve van onderhoud, beheer en vervanging 2024 conform de meerjarig gesloten overeenkomst met Heijmans Wegen B.V. te Eindhoven en de herinrichting van de openbare verlichting Hemelrijken Casteren. De resterende kredieten ad € 34.000,- worden ingezet voor het verlichtingsplan herinrichting Marktgebied Bladel.

Bijstelling budgetten

omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	i/s	budgettaire lasten / baten				
		2024	2025	2026	2027	2028
Actualisatie salarissen / doorbelasting	s v	172				
Openbare verlichting	s n	-22	n -22	n -22	n -22	n -22
Wegen, straten en pleinen	s n	-21				
Weginspecties en bluswatervoorziening	s n	-10	-10	-10	-10	-10
Kapitaallasten	s v	28				
Diverse structurele mutaties	s n	-14	n -1	n -1	n -1	n -1
Mutaties verkeer en vervoer	v	133	n -33	n -33	n -33	n -33

(- = nadeel en + = voordeel)

Toelichting budgetten

Actualisatie salarissen / doorbelasting

De salariskosten en de doorbelasting daarvan zijn geactualiseerd. De actualisatie leidt tot een lagere doorbelasting van salariskosten naar het programma 'Verkeer en Vervoer'.

Openbare verlichting

Als gevolg van de nieuwe aanbesteding stijgen de lasten van elektriciteit structureel met € 22.000,-.

Wegen, straten en pleinen

Door klimaatmaatregelen Hoogeloon en een nadeelcompensatie Netersel zijn extra lasten ad € 75.000,- ontstaan in 2024. Een bedrag van € 55.000 i.v.m. de extra kosten klimaatmaatregelen Hoogeloon wordt doorbelast. Per saldo resteert er een nadeel van € 21.000,-.

Weginspecties en bluswatervoorziening

Voor het uitvoeren van weginspecties en bluswatervoorziening wordt dit budget structureel met € 10.000,- bijgesteld.

Kapitaallasten

Bij de begroting 2025 is de investering 'Verbreden fietspaden Cartierheide' doorgeschoven naar 2025. Hierdoor vallen de kapitaallasten in 2024 vrij.

Latere aanleg inritten KBP (saldo-neutraal)

Voor de latere aanleg van o.a. inritten is een afkoopsom van € 145.000,- ontvangen van het Kempisch Bedrijvenpark. Dit bedrag wordt gestort in de voorziening onderhoud wegen.

Diverse structurele mutaties

Binnen het programma 'Verkeer en vervoer' vinden bijstellingen plaats van diverse structurele budgetten. Dit is onder andere het gevolg van bijstellingen/actualisaties in de budgetten op het gebied van verkeersregelingen en parkeervergunningen.

Samenvatting financiële consequenties

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het mag kosten?"

Bedragen x € 1.000,-	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028
Lasten					
bestaand beleid	n -68	n -33	n -33	n -33	n -33
meerjarenprogramma 2024-2028		n -6	n -20	n -27	n -26
Totaal Lasten	n -68	n -39	n -53	n -60	n -59
Baten					
bestaand beleid	v 201				
meerjarenprogramma 2024-2028					
Totaal baten	v 201				
Exploitatieresultaat	v 133	n -39	n -53	n -60	n -59
Mutaties reserves					
Saldo mutaties meerjarenbegroting	v 133	n -39	n -53	n -60	n -59

(- = nadeel en + = voordeel)

3.4 Economie

Volgende werkgelegenheid, een toekomstbestendig voorzieningenniveau en zo min mogelijk leegstand. Onderwijs, ondernemers, organisaties en andere overheden in de regio worden betrokken bij veranderingen vanwege hun kennis en ervaring met hun omgeving. Gemeente Bladel en de Kempen zijn een belangrijk onderdeel van Brainport Eindhoven en we hebben ons in hoog tempo samen met het stedelijk gebied ontwikkeld als economische topregio. De groei van de Brainportregio heeft ons gemaakt tot de tweede economie van Nederland. Daar zijn we trots op!

Nieuwe technologieën, verdere digitalisering, maatschappelijk en duurzaam ondernemen, het creëren van een inclusieve arbeidsmarkt en de bereikbaarheid van (economische) toplocaties, zijn allemaal uitdagingen die we enkel het hoofd kunnen bieden door intensief en structureel samen te werken met onderwijs, ondernemers, organisaties en overheden binnen onze regio.

Meerjarenprogramma

Niet van toepassing

Stand van investeringen 2024

Bouwrijp maken perceel Kempisch Bedrijvenpark 😊

In de raadsvergadering van 27 juni 2024 is een krediet van € 697.000,- beschikbaar gesteld voor het bouwrijp maken van een perceel op het KBP voor onder meer de vestiging van de ambulancepost GGD. De werkzaamheden zijn in september 2024 gestart en verwacht wordt dat de werkzaamheden in Q4 worden afgerond.

Bedrijventerrein KBP inrichting percelen 1.1. en 1.3 😊

De gemeenteraad heeft op 21 september 2023 ingestemd met voorstel R23.058 om een tweetal kavels strategisch aan te kopen op het KBP achter de Subway met het oog daar maatschappelijke voorzieningen te vestigen. Het college heeft in de collegevergadering van 19 december 2023 ingestemd met een prioritering van maatschappelijke voorzieningen. In de prioritering zijn de volgende voorzieningen beoogd in relatie tot de beschikbare ruimte:

- Ambulancepost GGD
- Energyhub ten behoeve van bedrijven op KBP
- Parkeervoorziening ten behoeve van carpool en of bushalte in nabijheid
- Brandweerpost
- Gemeentewerf
- Opslag ten behoeve van verenigingen

Om de planvorming voor de grondexploitatie verder uit te werken is bij de Perspectiefnota 2024 een voorbereidingskrediet van € 85.000,- voor het jaar 2024 beschikbaar gesteld en € 12.000,- voor het jaar 2025.

De voorbereidingskosten worden t.z.t. toegerekend aan de diverse te realiseren voorzieningen. Naar verwachting zullen eerst in Q4 de eerste voorbereidingskosten worden gemaakt. Het restantkrediet zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Bijstelling budgetten

omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	i/s	budgettaire lasten / baten				
		2024	2025	2026	2027	2028
Actualisatie salarissen / doorbelasting	s	v 95				
Diverse structurele mutaties	s	v 1	v 3	v 3	v 3	v 3
Mutaties economie		v 96	v 3	v 3	v 3	v 3

(- = nadeel en + = voordeel)

Toelichting budgetten

Actualisatie salarissen / doorbelasting

De salariskosten en de doorbelasting daarvan zijn geactualiseerd. De actualisatie leidt tot een lagere doorbelasting van salariskosten naar het programma 'Economie'.

Diverse structurele mutaties

Binnen het programma 'Economie' vinden bijstellingen plaats van diverse structurele budgetten.

Samenvatting financiële consequenties

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het mag kosten?"

Bedragen x € 1.000,-	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028
Lasten					
bestaand beleid	v 98	n -1	n -1	n -1	n -1
meerjarenprogramma 2024-2028					
Totaal Lasten	v 98	n -1	n -1	n -1	n -1
Baten					
bestaand beleid	n -2	v 4	v 4	v 4	v 4
meerjarenprogramma 2024-2028					
Totaal baten	n -2	v 4	v 4	v 4	v 4
Exploitatieresultaat	v 96	v 3	v 3	v 3	v 3
Mutaties reserves					
Saldo mutaties meerjarenbegroting	v 96	v 3	v 3	v 3	v 3

(- = nadeel en + = voordeel)

3.5 Onderwijs

Goed onderwijs draagt bij aan de inclusie (gaat over het meedoen en erbij horen van mensen met een beperking) en participatie van onze jongeren in de samenleving. Onderwijs draagt er mede aan bij dat jongeren kennis vergaren, weerbaar zijn. Onderwijs helpt op de weg naar zelfstandigheid. Wij streven daarom naar een gevarieerd aanbod van onderwijs op verschillende niveaus.

Meerjarenprogramma

Niet van toepassing

Stand van investeringen 2024

Uitbreiding basisschool en onderwijsleerpakket de Vest Hoogeloon 😊

Voor de uitbreiding van basisschool de Vest en het daarbij behorende onderwijsleerpakket zijn bij de Perspectiefnota 2024 kredieten van resp. € 1.090.000,- en € 98.000,- beschikbaar gesteld. De voorbereidingen zijn medio 2024 gestart en de oplevering is gepland in juni 2025. De uitgaven in 2024 blijven beperkt tot € 400.000,- wegens bouwvoorschotten. Het krediet voor het onderwijsleerpakket zal worden uitgekeerd in mei 2025. De restantkredieten zullen bij de jaarrekening 2024 worden overgeheveld naar het dienstjaar 2025.

Bijstelling budgetten

omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	i/s	budgettaire lasten / baten				
		2024	2025	2026	2027	2028
Actualisatie salarissen / doorbelasting	s	n -19				
Leerlingenvervoer	s	n -100	n -100	n -100	n -100	n -100
Doordecentralisatie Pius X-College	s	n -39				
Bijzonder basisonderwijs, huisvesting - NPO middelen	i	n -16				
Diverse structurele mutaties	s	n -9	n -8	n -8	n -8	n -8
Mutaties onderwijs		n -183	n -108	n -108	n -108	n -108

(- = nadeel en + = voordeel)

Toelichting budgetten

Actualisatie salarissen / doorbelasting

De kosten op het gebied van onderwijs worden bijgesteld met € 19.000,-.

Leerlingenvervoer

Onder bepaalde voorwaarden kunnen ouders van leerlingen aanspraak maken op de bekostiging van de vervoerskosten van en naar school. De afgelopen jaren is een stijging te zien van enerzijds de kosten van het vervoer en anderzijds een stijging van het aantal leerlingen dat gebruik maakt van de voorziening. Bijstelling van het huidige budget met € 100.000 is daarom noodzakelijk.

Doordecentralisatie Pius X-College

Op grond van de geldende overeenkomst met het bestuur van het Pius X-college dienen de gedecentraliseerde rijksmiddelen voor onderwijshuisvesting doorbetaald te worden aan die school. Op basis van de mei- en septembercirculaire wordt de doorbetaling aan Pius X-college geactualiseerd. Dit leidt in 2024 tot een nadeel van € 39.000,- binnen dit programma.

NPO middelen

De gemeente heeft in de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 een specifieke uitkering van de Rijksoverheid ten behoeve van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) ontvangen. Het budget is ingezet om onderwijsvertragingen in te halen die kinderen opliepen tijdens de coronapandemie. De maatregelen worden in samenwerking met onderwijspartners en andere lokale partijen genomen. De maatregelen sluiten aan bij de behoeften van de kinderen in de gemeente en bij de interventies die de scholen al nemen. Deze bijdragen zijn doorbetaald voor een hoger bedrag van € 16.000 dan geraamd.

Diverse structurele mutaties

Binnen dit programma vinden bijstellingen plaats van diverse structurele budgetten op het gebied van onderwijs.

Samenvatting financiële consequenties

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het mag kosten?"

Bedragen x € 1.000,-	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028
Lasten					
bestaand beleid	n -380	n -108	n -108	n -108	n -108
meerjarenprogramma 2024-2028					
Totaal Lasten	n -380	n -108	n -108	n -108	n -108
Baten					
bestaand beleid	v 197				
meerjarenprogramma 2024-2028					
Totaal baten	v 197				
Exploitatieresultaat	n -183	n -108	n -108	n -108	n -108
Mutaties reserves					
Saldo mutaties meerjarenbegroting	n -183	n -108	n -108	n -108	n -108

(- = nadeel en + = voordeel)

3.6 Sport, cultuur en recreatie

Bladelse inwoners zijn tevreden over de voorzieningen in de eigen woonomgeving op het gebied van sport, cultuur en recreatie, ze zijn tevreden over de mate waarin ze maatschappelijk kunnen participeren hierin en ze nemen in toenemende mate verantwoordelijkheid voor hun eigen leefomgeving.

Binnen het hoofdtaakveld sport, cultuur en recreatie worden activiteiten ontplooid die bijdragen aan het gewenste imago en aan de promotie van onze gemeente en activiteiten gericht op een recreatieve, gezonde en educatieve tijdbesteding van inwoners en bezoekers van onze gemeente. Hierbij gaan we uit van de eigen kracht van inwoners en participatie en betrokkenheid hierbij van maatschappelijke organisaties en netwerken. De gemeente heeft hierbij de regierol.

Meerjarenprogramma

A/B	omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	investeringen					budgettaire lasten / baten				
		2024	2025	2026	2027	2028	2024	2025	2026	2027	2028
A	Correctie huurinkomsten binnenzwembad o.b.v. scenariokeuze 3: met recreatiewater, incl. buitenzwemoptie								-775	-791	-791
	totaal lasten sport, cultuur en recreatie								-775	-791	-791

Toelichting meerjarenprogramma

Correctie huurinkomsten binnenzwembad o.b.v. scenariokeuze 3 incl. buitenzwemoptie

In de raadsvergadering van 12 september 2024 heeft de raad kennisgenomen van de drie scenariokeuzes voor het binnenzwembad (R24.061). De raad heeft voorkeur uitgesproken voor een binnenzwembad zoals scenario 3 met recreatiewater en recreatie-elementen voor de doelgroep gezinnen en jongeren, en daarnaast ook buitenzwemopties uit te werken. Voorgaande wordt uitgewerkt tot een schetsontwerp met programma van eisen en exploitatiebegroting met risicoparagraaf.

In de begroting 2025 is in het meerjarenprogramma voor de multifunctionele accommodatie met binnenzwembad rekening gehouden met een totale investering van € 18 mln. Daarbij is rekening gehouden dat de daaruit voortvloeiende kapitaallasten worden opgevangen door kostendekkende huur. Daarnaast is rekening gehouden met een exploitatiebijdrage subsidie van € 225.000,- per jaar. In raadsvoorstel R24.061 wordt op opgemerkt dat een kostendekkende huur voor het zwembad niet reeel is aangezien de eigenaarslasten (kapitaallasten en onderhoudslasten eigenaar) het exploitatiere-sultaat met inbegrip van de exploitatiesubsidie van € 225.000,- in alle drie de scenario's verre overschrijden. Daarom wordt voorgesteld de ramingen in het meerjarenprogramma te actualiseren op basis van het voorkeursscenario 3 incl. buitenzwemoptie. Voor de totale investering van € 18 mln. worden dan de kostendekkende huurinkomsten gecorrigeerd en op 'PM' gezet. Dit leidt tot een budgettair nadeel van € 775.000,- in 2026 en € 791.000,- vanaf 2027.

Stand van investeringen 2024

Traject kunstgrasvelden Bladel en Hapert

Voor de aanleg van 3 kunstgrastrajecten in Bladel en Hapert is in 2023 een totaalkrediet van € 2.100.000,- beschikbaar gesteld. De realisatie heeft plaatsgevonden in het 2e halfjaar 2023. Bij de jaarrekening 2023 is een bedrag van € 340.000,- inclusief BTW overgebracht naar het dienstjaar 2024 ten behoeve van de oplevering en afrekening van de kunstgrasvelden en de nieuwe sportveldverlichting op de betreffende sportparken. In 2024 is de sportveldverlichting en overige kosten afgerekend voor een bedrag van € 81.000,-. In Q4 wordt de afrekening van de kunstgrasvelden verwacht voor een

bedrag van circa € 180.000,-. Naar verwachting kan dit restantkrediet met een totaalbedrag van circa € 261.000,- worden afgerond bij de jaarrekening 2024.

Verduurzaming en vervanging installaties gemeentelijke gebouwen 😊

De afgelopen jaren zijn diverse kredieten beschikbaar gesteld voor de verduurzaming, renovaties en de vervanging van technische installaties van de gemeentelijke gebouwen. Een aantal van deze investeringen hebben door zowel interne als externe oorzaken de nodige vertraging opgelopen. De uitvoering hiervan is afhankelijk van bestuurlijke besluitvorming en nadere prioritering van werkzaamheden binnen het gemeentelijk gebouwenbeheer als gevolg van de huidige personele bezetting. Op dit moment resteren voor de betreffende projecten onderstaande (restant)kredieten met bijbehorende resterende ramingen voor SPUK-uitkeringen. Deze kredieten zullen in afwachting van nadere besluitvorming worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Investering	Restant krediet 2024	SPUK uitkering
Renovatie dak KV Klimroos sportpark De Roetwijer	€ 14.000,-	
Vervanging installaties tennis/korfbal De Lemelvelden	€ 37.000,-	€ 5.000,-
Vervanging installaties sporthal Eureka	€ 152.000,-	€ 21.000,-
Vervanging installaties korfbal Klimroos De Roetwijer	€ 53.000,-	
Verduurzaming sportpark De Lemelvelden	€ 184.000,-	€ 26.000,-
Verduurzaming sportpark De Roetwijer	€ 31.000,-	
Verduurzaming sporthal Eureka (i.v.m. MFA)	€ 277.000,-	€ 39.000,-
Totaal	€ 748.000,-	€ 91.000,-

Herinrichting sportpark Casteren & fusie korfbalvereniging Hapert-Hoogeloon 😊

Voor de herontwikkeling van sportpark Casteren is een totaalkrediet van (afgerond) € 1.614.000,- beschikbaar gesteld. Voor de nieuwbouw en verbouw ten behoeve van de fusie korfbalvereniging Hapert-Hoogeloon is een totaalkrediet van € 1.210.000,- beschikbaar gesteld. Voor zowel de nieuwbouw van het onderkomen van de nieuwe korfbalvereniging KVC te Hapert als voor de nieuwbouw van het onderkomen van vv Casteren heeft medio 2024 een aanbesteding plaatsgevonden. Met beide winnende aannemers is een bouwteamovereenkomst gesloten. Met vereniging, architect, gemeente én aannemer worden eind 2024 aan de hand van de inschrijfbegroting de plannen gefinetuned. In bouwteamverband wordt onderzocht of en in welke mate onderdelen via zelfwerkzaamheid onder verantwoordelijkheid van de aannemer door de vereniging kunnen worden uitgevoerd. Tevens wordt gezien of andere invullingen de kosten kunnen drukken zonder afbreuk te doen aan kwaliteit en functionaliteit. Zodra die exercitie is afgerond is duidelijk welke kosten resteren voor de gemeente en welke voor de vereniging. Op basis daarvan wordt met de aannemer(s) een aanneemovereenkomst (= definitieve opdracht) gesloten en kan uitvoering worden opgestart. Uitgaven anders dan advieskosten hebben zich zodoende in 2024 nog niet voorgedaan. Deze zullen in 2025 plaatsvinden. In beide gevallen is het streven medio 2025 op te leveren.

Uitvoeringsplan Sportpark Smagtenbocht Egyptische Poort 😊

In de raadsvergadering van 21 maart 2024 is een krediet van (afgerond) € 3.019.000,- beschikbaar gesteld voor de nieuwbouw van kleedlokalen voor voetbal/korfbal/handbal/volleybal met een gezamenlijke kantine, waarvan € 1.307.000,- ter voorfinanciering van de gezamenlijke kantine. Hierna is

voortvarend begonnen met het proces wat moet leiden tot daadwerkelijke realisatie: onderzoeken, functioneel en technisch programma van eisen, aanbesteding, vergunning en bouw. Dat geldt zowel voor het sportcomplex als voor het totale sportpark. Werkzaamheden kunnen gedeeltelijk parallel aan elkaar lopen. Voor beide trajecten is een planning gemaakt. De doorlooptijd van het sportcomplex is ingeschat op 1,5 jaar met een streefdatum oplevering 1-8-2025, voor het totale sportpark ruim 3 jaar met een streefdatum oplevering 1-6-2027. Het krediet zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Vervanging veldafrostering en hekwerken sportvelden 😊

Bij de Perspectiefnota 2024 is met ingang van 2024 een jaarlijks krediet beschikbaar van € 15.000,- voor de vervanging van veldafrostering en bestaande hekwerken rondom de sportvelden. Geconstateerd is dat we stapsgewijs de (vanuit de bond verplichte) leunhekwerken rondom de hoofdvelden moeten gaan vervangen. Deze zijn veelal 50 jaar of ouder. We zijn voornemens om het hoofdveld van vv Netersel grondig te renoveren. Bij die exercitie zal tevens worden geïnvesteerd in drainage, beregning en nieuwe opstellen zoals goals, ballenvangers én leunhekwerk. Op grond van het bepaalde in ons sportbeleid komen de kosten van een nieuw leunhekwerk voor rekening van de gemeente. Q4 2024 is het wachten op de offerte voor de totale aanpak, waaronder het leunhekwerk. Totale renovatie hoofdveld inclusief vervangen leunhekwerk zal voorjaar 2025 plaatsvinden.

Uitvoering groenstructuurplan 2023 😊

Voor de uitvoering van het groenstructuurplan is in 2023 een geactualiseerd krediet van € 150.000,- beschikbaar gesteld. Het restantkrediet ad € 86.000,- zal in 2024 worden ingezet voor het inrichten van plantvakken Hofplein Bladel, het verfraaien van groeiplaatsen monumentale bomen en de afronding van de groenvoorziening de Hoeve in Netersel. Het krediet zal naar verwachting bij de jaarrekening 2024 kunnen worden afgewikkeld.

Vervanging openbaar groen 2023 😊

Het restantkrediet 2023 ad € 133.000,- is in 2024 ingezet voor plantvakken Hofplein Bladel, diverse overige aanplantwerkzaamheden binnen de gemeente en groenplan klimaatmaatregelen Hoogeloon. Het krediet zal naar verwachting bij de jaarrekening 2024 kunnen worden afgewikkeld.

Uitvoering groenstructuurplan 2024 & vervanging openbaar groen 2024 😊

Voor de uitvoering van het groenstructuurplan en de vervanging van openbaar groen zijn in 2024 kredieten van resp. € 150.000,- en € 260.000,- beschikbaar gesteld. Deze kredieten zullen worden ingezet voor groenvoorzieningen in het Centrum Bladel en de Koolbogt, Hoofdstraat Hoogeloon, aanpak renovatievakken en rooien en planten van bomen op diverse locaties binnen de gemeente.

Vervanging speeltoestellen 2022 😊

Het restantkrediet 2022 ad € 5.000,- is in 2024 ingezet voor speeltoestellen in de Vogelwikke en het Hofveld te Bladel. Het krediet kan bij de jaarrekening 2024 worden afgewikkeld.

Vervanging speeltoestellen 2024 😊

Het krediet 2024 ad € 88.000,- is deels ingezet voor de vervanging van speeltoestellen in de Doorneker Bladel, Kerkeneind Casteren en speeltoestellen in Hapert. Het krediet zal naar verwachting bij de jaarrekening 2024 kunnen worden afgewikkeld.

Aankoop beemdstraat / groene Long 😊

Een perceel grond aan de Beemdstraat te Bladel ten behoeve van plan De Groene Long is bij de Najaarsnota 2023 een krediet geraamd van € 72.000,-. Deze kredieten zijn bij de jaarrekening 2023

overgebracht naar het dienstjaar 2024. In 2024 is de aankoop van het perceel aan de Beemdstraat te Bladel gerealiseerd voor een bedrag van € 74.000,-.

Renovatie LUWA-toren Bladel 😊

Voor de renovatie van de LUWA-toren is in 2024 een krediet van € 50.000,- beschikbaar gesteld. De uitvoering van de benodigde maatregelen is afhankelijk van de uiteindelijke keuze voor de locatie van deze toren in relatie met de ontwikkelingen rondom het uitvoeringsplan Egyptische Poort. Het krediet zal naar verwachting bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Bijstelling budgetten

omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	i/s	budgettaire lasten / baten				
		2024	2025	2026	2027	2028
Waterlossingen en sloten	s	n -28				
Openbaar groen	s	n -24				
Kapitaallasten	s	v 351				
Onderhoud sportvelden	s	n -137	n -149	n -166	n -174	n -194
Exploitatie sportverenigingen en -hallen	s	n -34	n -12	n -12	n -12	n -12
SPUK Stimulering Sport	s	v 162	v 25	v 25	v 25	v 25
Gebouwlijke voorziening bij molen te Hapert	i	n -20				
Diverse structurele mutaties	s	n -27	n -18	n -21	n -21	n -21
Mutaties sport, cultuur en recreatie		v 243	n -154	n -174	n -182	n -202

(- = nadeel en + = voordeel)

Toelichting budgetten

Waterlossingen en sloten

Door extra onderhoud duikers en sloten i.v.m. wateroverlast in de eerste helft van dit jaar stijgen de lasten met ca. € 28.000,- in 2024.

Openbaar groen

Extra calamiteiten en stormschades tot en met het derde kwartaal leiden tot hogere lasten van ca. € 24.000,- in 2024.

Kapitaallasten

Bij de begroting 2025 is een deel van de investering van het nieuwe binnenzwembad doorgeschoven naar 2025. Hierdoor vallen de kapitaallasten in 2024 vrij.

Onderhoud sportvelden

De in 2022 gesloten basisovereenkomst met aannemersbedrijf Van Wijlen B.V. voor het onderhoud van de sportvelden is voor de jaren 2024 t/m 2028 geactualiseerd en geïndexeerd. Als gevolg hiervan stijgen de onderhoudslasten (incl. SPUK-uitkeringen) per saldo met gemiddeld € 125.000,- per jaar. Daarnaast worden op basis van een recente aanbesteding de kosten voor het onderhoud van de nieuwe kunstgrasvelden geraamd op gemiddeld € 12.000,- per jaar met ingang van het jaar 2025.

Exploitatie sportverenigingen en -hallen

Er vinden diverse bijstellingen plaats in exploitatieposten van diverse sportverenigingen en sporthallen.

SPUK Stimulering Sport

Sinds 1 januari 2019 kunnen gemeenten, sportverenigingen en sportstichtingen de btw die hen in

rekening wordt gebracht voor investeringen in sport niet meer in aftrek brengen. Dit leidt tot een btw-nadeel voor gemeenten. Om de ontwikkeling en instandhouding van sportaccommodaties en de aanschaf van sportmaterialen te stimuleren, kunnen gemeenten sinds die datum gebruikmaken van de regeling Specifieke Uitkering Stimulering Sport. Middels deze regeling worden gemeenten gecompenseerd voor het btw-nadeel dat zij ondervinden door het vervallen van de btw-aftrek. De uitkering is geactualiseerd op basis van de voorlopige beschikking 2024, wat leidt tot een structureel voordeel van ca. € 25.000,-. Daarnaast valt de SPUK-uitkering uit 2023 ca. € 137.000,- hoger uit dan verwacht. Dit is het gevolg van een hoger uitkeringspercentage bij de definitieve beschikking t.o.v. de aanvraag.

Gebouwelijke voorziening bij molen te Hapert

Bij de Perspectiefnota 2024 werd ten behoeve van een bescheiden onderkomen bij de Hapertse molen een budget van € 25.000,- beschikbaar gesteld. Nadere uitwerking van het idee om met het plan meerdere ambities te bedienen en de voorziening onderscheidend maar dienstbaar aan het naastgelegen monument in het landschap in te passen, maakt dat het budget niet toereikend is voor zowel onderkomen als het landschappelijk integreren. Voor een kostendekkend totaalplan wordt aanvullend een bedrag van € 20.000,- gevraagd.

Diverse structurele mutaties

Binnen het programma 'Sport, cultuur en recreatie' vinden bijstellingen plaats van diverse structurele budgetten. Dit is onder andere het gevolg van bijstellingen/actualisaties in de budgetten op het gebied van de bibliotheek, vormings- en ontwikkelingswerk, zwembad de Smagtenbocht, kunst en cultuurhistorie en beheer evenemententerreinen.

Samenvatting financiële consequenties

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het mag kosten?"

Bedragen x € 1.000,-	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028
Lasten					
bestaand beleid	v 63	n -204	n -191	n -199	n -219
meerjarenprogramma 2024-2028					
Totaal Lasten	v 63	n -204	n -191	n -199	n -219
Baten					
bestaand beleid	v 180	v 50	v 17	v 17	v 17
meerjarenprogramma 2024-2028			n -775	n -791	n -791
Totaal baten	v 180	v 50	n -758	n -774	n -774
Exploitatieresultaat	v 243	n -154	n -949	n -973	n -993
Mutaties reserves					
Saldo mutaties meerjarenbegroting	v 243	n -154	n -949	n -973	n -993

(- = nadeel en + = voordeel)

3.7 Sociaal domein

Iedereen, ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, fysieke of economische situatie, neemt als volwaardig lid deel aan de samenleving. Aan mensen voor wie zelfredzaamheid en meedoen niet vanzelfsprekend is, wordt ondersteuning geboden.

Als gemeente dragen we hier onder meer aan bij door uitvoering van de participatiewet, WMO en jeugdwet. Daarbij werken we samen met onder andere vrijwilligersorganisaties, de jeugdcoach, mantelzorgondersteuner en ouderenconsulent. Daarnaast hebben we een subsidie jaarprogramma.

Meerjarenprogramma

A/B	omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	investeringen					budgettaire lasten / baten				
		2024	2025	2026	2027	2028	2024	2025	2026	2027	2028
A	Inspiratiepunt Visit Bladel	-237					-15	-30	-29	-29	-28
	totaal lasten sociaal domein	-237					-15	-30	-29	-29	-28

Inspiratiepunt Visit Bladel

In raadsmededeling RM24.062 is uw raad geïnformeerd over de realisatie en het ontwerp van het inspiratiepunt Visit Bladel. Het inspiratiepunt krijgt een plek in het nieuwe gemeenschapscentrum BRUIS. In deze raadsmededeling is medegedeeld dat de financiële verwerking plaats zal vinden in de Najaarsnota 2024. Op dat moment werd nog rekening gehouden met kostprijsverhogende btw. Echter kan de btw middels de btw-aangifte worden teruggevraagd, waardoor het krediet lager is dan vermeld in raadsmededeling RM24.062.

Stand van investeringen 2024

Realisatie MFA Hart van Hapert 😊

Eind 2023 is met een raadsmededeling eindverslag gedaan van het project MFA Hart van Hapert. Bij de jaarrekening 2023 is een bedrag van € 181.000,- overgebracht naar het dienstjaar 2024 voor voor-gefinancierde en nog niet afgeronde zaken. In Q4 worden de laatste afrekeningen met de aannemer verwacht. Het resterende krediet zal dan ook bij de jaarrekening 2024 kunnen worden afgewikkeld.

Realisatie Gemeenschapshuis aan de Markt 😞

De gemeenteraad heeft op 10 februari 2022 het krediet beschikbaar gesteld ten behoeve van het project Gemeenschapshuis aan de Markt. De gemeenteraad heeft op 5 juli 2023, vanwege de gestegen bouwkosten, middels de perspectiefnota 2023 een aanvullend krediet beschikbaar gesteld voor dit project. Bij de jaarrekening 2023 zijn de restantkredieten 2023 ad € 11.069.000,- overgebracht naar het dienstjaar 2024. De realisatie van het beoogde Gemeenschapshuis aan de Markt verloopt volgens planning. Oplevering zal plaatsvinden in het najaar van 2024. De restantkredieten ultimo 2024 zullen zo nodig worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Bijstelling budgetten

omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	i/s	budgettaire lasten / baten				
		2024	2025	2026	2027	2028
Gemeentelijk minimabeleid	s n	-30	n -21	n -21	n -21	n -21
Programmakosten GRSK: Jeugd	s n	-711				
Programmakosten Kempenplus / bijstandsuitkering	s v	14	v 53	v 163	v 199	v 199
Gehandicaptenbeleid	s v	31				
Garantiebanenproject Bladel	s v	23				
Gemeenschapshuizen / MFA's	s n	-117	n -90	n -90	n -90	n -90
Opvang Oekrainers	i v	679				
Diverse structurele mutaties	s n	-24	n -15	n -6	v 4	v 26
Mutaties sociaal domein		n -135	n -73	v 46	v 92	v 114

(- = nadeel en + = voordeel)

Toelichting budgetten

Gemeentelijk minimabeleid

Op basis van de uitgaven in 2021 tot en met 2023 wordt het budget kwijtschelding gemeentelijke belastingen structureel bijgesteld met € 21.000,-. Daarnaast is in 2024 een bedrag van € 9.000,- afgezonderd voor alleenverdienersproblematiek. De gemeente ontvangt hiervoor compensatie via de algemene uitkering.

Programmakosten GRSK: Jeugd

De programmakosten voor Jeugd stijgen op basis van de 2e Marap 2024 van de GRSK. Programmakosten zijn kosten van gemeenten die te herleiden zijn tot een cliënt c.q. een inwoner van de gemeente. Hierna volgen de belangrijkste ontwikkelingen. Ten eerste stijgen de kosten voor jeugdhulp begeleiding. In deze categorie was voorheen de 50j08 de meest ingezette zorgvorm. Nu is dat de 50ZLI (Zelfstandig leven Jeugd – individueel). De 50ZLI is gemiddeld ongeveer € 90,- per maand duurder én het gemiddeld aantal maanden met zorg is per jaar van 7 naar 8 gestegen als gevolg van een duurdere ingezette zorgvorm en stijging van het gemiddeld aantal maanden met zorg. Daarnaast stijgen de kosten voor jeugdhulp behandeling als gevolg van een toename van de voorzieningen binnen deze kostensoort. Als derde stijgen de kosten voor Jeugdhulp Crisis/LTA/GGZ met verblijf. Het gaat hier om een klein maar des te noodzakelijker deel van het aanbod van jeugdhulp. Deze kosten stijgen ten gevolge van een hoger definitief indexatiepercentage en een groei van het aantal cliënten met een langere beschikking en relatief duurdere zorg. Tevens wordt de begroting incidenteel bijgeëerd op het gebied van 'gesloten plaatsing' vanwege het feit dat er onlangs één beschikking is afgegeven voor een jeugdige voor een langere periode. Als laatste stijgen de kosten voor jeugdbescherming als gevolg van een stijging van het aantal cliënten. Met ingang van 2022 is het aantal cliënten afgenomen t.o.v. 2021, de reden hiervan is het woonplaatsbeginsel. In 2023 lijkt het aantal te stabiliseren maar in 2024 is het aantal cliënten gestegen. Daarom wordt de begroting incidenteel bijgeëerd. Het betreft ondertoezichtstellingen met een maandelijks bedrag per client ad. € 1.191,- en over het algemeen betreft het langdurige trajecten.

Kempenplus / bijstandsuitkering

Als gevolg van de definitieve beschikking bijstandsuitkering 2024, de voorlopige beschikking bijstandsuitkering 2025 en actualisatie van de kosten vindt bijstelling plaats.

Gehandicaptenbeleid

In 2024 is sprake van een lagere subsidie conform het welzijnsplan voor De Hooiberg Bladel en enkele terugbetalingen van subsidies 2024. In totaal betreft dit een voordeel van € 31.000,-.

Garantiebanenproject Bladel

De geraamde salariskosten en daarmee samenhangende loonkostensubsidie voor garantiebanen zijn geactualiseerd. In 2024 leidt dit per saldo tot een voordeel van € 23.000,-.

Gemeenschapshuizen / MFA's

De lasten van de gemeenschapshuizen / MFA's stijgen in 2024 per saldo met circa € 117.000,-. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- hogere onderhoudskosten Den Herd Bladel € 22.000,-
- hogere kosten belastingen en gas- en elektriciteitsverbruik Den Tref Hapert € 75.000,-
- hogere lasten diverse MFA's en gemeenschapshuizen € 20.000.

De hogere kosten voor Den Tref Hapert zijn gerelateerd aan de opvang van Oekraïense vluchtelingen. De gemeente wordt hiervoor gecompenseerd (zie toelichting hieronder: Opvang Oekraïners).

In structurele zin stijgen deze lasten met circa € 90.000,- vanwege hogere exploitatielasten MFA Hapert € 62.000,- en hogere huurlasten D'n Aord Casteren € 28.000,-.

Voor de uitbreiding en aanpassing van gemeenschapshuis Casteren is bij de Perspectiefnota 2024 structureel € 10.000,- geraamd vanwege extra verschuldigde huur. De huur van het gemeenschapshuis zal toenemen omdat de eigenaar (Woningstichting De Zaligheden) de kapitaallasten van de investeringen, één op één zal verdisconteren in de huurprijs. De extra huurlasten bij een investering van € 230.000 bedragen ca. € 35.000 per jaar. Over de omvang van de definitieve investering moet nog onderhandeld worden. Op voorhand is echter duidelijk dat de gevraagde extra middelen niet toereikend zullen zijn om de financiële gevolgen van de plannen met het gemeenschapshuis volledig te bekostigen. Aanvullend op het bij de Perspectiefnota beschikbaar gestelde budget wordt een bedrag van € 25.000,- nodig geacht.

Opvang Oekraïners

Op verschillende plekken in de gemeente Bladel worden Oekraïense vluchtelingen opgevangen. Sinds begin maart 2024 is daar in de gemeente Bladel een opvanglocatie bijgekomen, namelijk het voormalige gemeenschapshuis Den Tref te Hapert. Hier kunnen 60 Oekraïense vluchtelingen worden opgevangen. De locatie is 2 jaar beschikbaar. Om gevluchte Oekraïners een goede opvang te bieden, krijgen gemeenten in Nederland een vergoeding van het Rijk. Voor de vergoeding geldt vanaf 1 januari dit jaar € 61,- per dag per opvangplek. De gemeente heeft de recent de beschikking voor de rijksbijdrage Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne ontvangen. In combinatie met de actualisatie van de kosten leidt dit tot een voordeel van ca. € 679.000,- met betrekking tot de opvang van Oekraïners. Hiervan is € 75.000,- dekking voor de hogere kosten belastingen en gas- en elektriciteitsverbruik Den Tref in Hapert.

Diverse structurele mutaties

Binnen het programma 'Sociaal Domein' vinden bijstellingen plaats van diverse structurele budgetten. Dit is onder andere het gevolg van bijstellingen/actualisaties in de budgetten op het gebied van armoedebestrijding, vluchtelingen- en opvang, kinderopvang, diverse taken in het kader van Wmo, ouderenbeleid, mantelzorgondersteuning en jeugd- en jongerenwerk.

Samenvatting financiële consequenties

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het mag kosten?"

Bedragen x € 1.000,-	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028
Lasten					
bestaand beleid	n -858	n -415	n -296	n -250	n -228
meerjarenprogramma 2024-2028	n -15	n -30	n -29	n -29	n -28
Totaal Lasten	n -873	n -445	n -325	n -279	n -256
Baten					
bestaand beleid	v 725	v 342	v 342	v 342	v 342
meerjarenprogramma 2024-2028					
Totaal baten	v 725	v 342	v 342	v 342	v 342
Exploitatieresultaat	n -148	n -103	v 17	v 63	v 86
Mutaties reserves					
Saldo mutaties meerjarenbegroting	n -148	n -103	v 17	v 63	v 86

(- = nadeel en + = voordeel)

3.8 Volksgezondheid en milieu

Elke burger krijgt een gelijke kans op een gezond leven, ongeacht zijn sociaal economische status. Het leefmilieu in onze gemeente is gezond. Als gemeente willen we een gezond leefmilieu en in het bijzonder de zorg voor milieu, reiniging, afvalstoffenverwijdering en riolering bevorderen en in stand houden. Uitgangspunt is dat de vervuiler betaalt.

Meerjarenprogramma

Niet van toepassing

Stand van investeringen 2024

Uitvoering GRP 2022 😊

Het restantkrediet 2022 ad € 831.000,- is ingezet voor de Klimaatmaatregelen Hoogeloon fase 3, herinrichting Oude Provincialeweg Hapert en rioolaanpassingen Valensplein Hoogeloon. Dit krediet kan bij de jaarrekening 2024 worden afgewikkeld.

Uitvoering GRP 2023 😞

Voor de uitvoering van het GRP 2023 is een restantkrediet beschikbaar van € 1.550.000,-. Dit krediet zal in 2024 worden ingezet voor de Klimaatmaatregelen Hoogeloon fase 3, herinrichting Oude Provincialeweg Hapert en rioolaanpassingen Valensplein Hoogeloon. Het restantkrediet zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Het restantkrediet klimaatmaatregelen GRP 2023 ad € 503.000,- is in 2024 ingezet voor diverse projecten in Hoogeloon, Casteren en het Ronsel in Hapert en zal naar verwachting bij de jaarrekening 2024 worden afgewikkeld.

Uitvoering GRP 2024 😊

Voor de uitvoering van het GRP 2024 is een krediet beschikbaar van € 1.559.000,-. Dit krediet zal worden ingezet voor de projecten Hemelrijken, Dorpsstraat en Kerkstraat te Casteren en Hoofdstraat, Breestraat en Dijkstraat Hoogeloon. Het restantkrediet zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025. Het krediet voor klimaatmaatregelen 2024 ad € 805.000,- is deels ingezet het oplossen van de waterproblematiek op het KBP en zal verder worden ingezet voor het project Laaibeemden en Dorpsplein, het afkoppelen van woningen Kerkstraat Casteren en aanleg klimaatbuffers in Casteren. Voor deze projecten is in 2024 een subsidie van € 273.000,- ontvangen in het kader van de impulsregeling klimaatadaptatie. Het restantkrediet zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025. Het krediet voor de vervanging van gemalen 2024 ad € 80.000,- zal geheel worden overgebracht naar het dienstjaar 2025. In 2024 vindt de laatste inspectieronde plaats voor de vervanging van rioolgemalen. De hieruit voortvloeiende vervangingen zullen plaatsvinden in 2025.

Vorbereiding realisatie nieuwbouw GGD 😞

Voor de realisatie van de nieuwbouw GGD op het Kempisch Bedrijvenpark is bij de Perspectiefnota 2024 een voorbereidingskrediet van € 132.000,- geraamd. De verwachting is dat in Q4 de eerste kosten gemaakt zullen worden. Bij de jaarrekening 2024 zal worden bezien of een restantkrediet nog overgebracht dient te worden naar het dienstjaar 2025.

Bijstelling budgetten

omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	i/s	budgettaire lasten / baten				
		2024	2025	2026	2027	2028
Actualisatie salarissen / doorbelasting	s v	150				
Bijdrage GGD	s v	36				
Afvalinzameling	s n	-90				
Uitvoering duurzaamheid	i v	100	n -100			
Diverse structurele mutaties	s v	17	v 8	v 9	v 9	v 9
Mutaties volksgezondheid	v	213	n -92	v 9	v 9	v 9

(- = nadeel en + = voordeel)

Toelichting budgetten

Actualisatie salarissen / doorbelasting

De salariskosten en de doorbelasting daarvan zijn geactualiseerd. De actualisatie leidt tot een lagere doorbelasting van salariskosten naar het programma 'Volksgezondheid en milieu'.

Bijdrage GGD

De lasten dalen in 2024 per saldo met ca. € 36.000,- vanwege een lagere bijdrage aan de GGD op basis van de 1e wijziging 2024 GGD.

Afvalinzameling

Met betrekking tot afvalinzameling is in 2024 sprake van de volgende financiële mutaties:

- hogere perceptiekosten inning afvalstoffenheffing en onderhoud ondergrondse containers: € 16.000,-
- lagere vergoeding inzameling openbare prullenbakken: € 15.000,-
- hogere inzamelingskosten GFT: € 48.000,-
- hogere inzamelingskosten PMD: € 30.000,-
- hogere opbrengsten oud papier: € 20.000,-
- hogere vergoeding inzameling kleding: € 2.000,-
- lagere kosten regeling garantieprijs verenigingen: € 8.000,-
- per saldo hogere kosten milieustraat: € 93.000,-

Als gevolg van deze financiële mutaties, per saldo hogere lasten van € 172.000, zal een maximaal bedrag van € 82.000,- ten laste kunnen worden gebracht van de voorziening egalisatie afvalstoffenheffing. Het resterende bedrag ad € 90.000,- komt ten laste van het begrotingsresultaat 2024.

Riolering en waterzuivering (saldo-neutraal)

De lasten met betrekking tot riolering en waterzuivering stijgen in 2024 met € 38.000,- als gevolg van hogere elektriciteitskosten, hogere kosten onderhoud vrij verval riolering en ondersteuning databeheer. Daarnaast is sprake van lagere opbrengsten rioolheffing voor een bedrag van € 85.000,- wegens leegstand van woningen en bedrijfsgebouwen. Per saldo zal een bedrag van € 120.000,- ten laste worden gebracht van de voorziening egalisatie riolering.

Uitvoering duurzaamheid

Om de ruimtelijke kwaliteit van het landschap te verbeteren en het opwekken van duurzame energie te bevorderen is de bestaande reserve 'ruimtelijke kwaliteit buitengebied' verbreed en is een nieuwe reserve 'duurzaamheid' ingesteld. In 2022 is aan Windpark de Pals B.V. een bedrag van € 133.000,- in rekening gebracht wegens leges omgevingsvergunning met betrekking tot het windpark de Pals.

Deze nota is tot op heden nog niet voldaan in afwachting van de ontwikkelingen na uitkomsten van de beroepsprocedure tegen de komst van het windpark de Pals. In verband hiermee zullen de in 2024 geraamde en samenhangende opbrengsten en uitgaven vanuit het windfonds en het landschapsfonds windpark de Pals worden doorgeschoven naar 2025. De hiervoor genoemde mutaties met betrekking tot lasten en baten worden verrekend met de reserve duurzaamheid.

Klimaat- en energiebeleid (saldo-neutraal)

In 2024 en 2025 ontvangt de gemeente extra rijksmiddelen (CDOKE) voor klimaat- en energiebeleid naar aanleiding van een herziene beschikking voor een totaalbedrag van € 403.000,-. Voor hetzelfde bedrag wordt ook een uitvoeringsbudget geraamd, waardoor dit saldo-neutraal in de begroting wordt opgenomen.

Diverse structurele mutaties

Binnen het programma 'Volksgezondheid en milieu' vinden bijstellingen plaats van diverse structurele budgetten. Dit is onder andere het gevolg van bijstellingen/actualisaties in de budgetten op het gebied van basisgezondheidszorg, milieubeheer, transitie landelijk gebied en digitaliseren bouwvergunningen.

Samenvatting financiële consequenties

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het mag kosten?"

Bedragen x € 1.000,-	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028
Lasten					
bestaand beleid	v 256	n -309	n -6	n -6	n -6
meerjarenprogramma 2024-2028					
Totaal Lasten	v 256	n -309	n -6	n -6	n -6
Baten					
bestaand beleid	n -43	v 217	v 15	v 15	v 15
meerjarenprogramma 2024-2028					
Totaal baten	n -43	v 217	v 15	v 15	v 15
Exploitatieresultaat	v 213	n -92	v 9	v 9	v 9
Mutaties reserves					
Saldo mutaties meerjarenbegroting	v 213	n -92	v 9	v 9	v 9

(- = nadeel en + = voordeel)

3.9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing

Het is prettig wonen en verblijven in de gemeente Bladel. De bevolking laat zien dat zij wil komen tot een duurzame samenleving. Met volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing richten we ons op het planmatig inrichten van de leefruimte, waarbij rekening wordt gehouden met individuele en gemeenschappelijke belangen. Wij realiseren voldoende woningen afgestemd op de behoefte. De gemeente heeft daarin de regiefunctie. Zowel in de bestaande- als in de nieuwbouw. Wij werken aan een goed woon- en leefklimaat voor onze inwoners, waarbij het kernbegrip duurzaamheid leidend is. Verzoeken om nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen benaderen wij volgens het 'ja, tenzij principe'. Wij bewaken, behouden en verbeteren de kwaliteit van de bebouwde omgeving.

Wij beheren de openbare ruimte volgens de kernbegrippen veilig, heel en schoon met als doel een prettige woonomgeving in stand te houden. Betrokkenheid van bewoners is wezenlijk omdat zij in de betreffende wijk of het dorp wonen en omdat zij waardevolle kennis en ervaring hebben over de behoeften ter plaatse en mogelijke veranderingen daarin.

Meerjarenprogramma

A/B	omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	investeringen					budgettaire lasten / baten				
		2024	2025	2026	2027	2028	2024	2025	2026	2027	2028
A	Nieuwbouw Kempenstede Hapert	-409	409								
A	Aankoop Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11	-1.499						-45	-45	-45	-45
	totaal lasten VHROSV	-1.908	409					-45	-45	-45	-45

Nieuwbouw Kempenstede Hapert

In de begroting 2025 is voorgesteld om een krediet van € 409.000,- in 2025 beschikbaar te stellen voor de aankoop van een nieuwbouw appartement binnen het project Kempenstede te Hapert. Aangezien een aantal bouwvoorschotten reeds in 2024 worden gefactureerd, zal de raming van € 409.000,- naar voren worden gehaald.

Aankoop Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11

Vanuit de visie "Centrumplan Bladel" is het wenselijk Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11 te Bladel strategisch te verwerven. Het bedrag dat benodigd is voor de strategische verwerving bedraagt € 1.355.000,-. Hierbij komt nog 10,4% overdrachtsbelasting over de verwerving en € 3.500,- notaris-kosten.

Stand van investeringen 2024

Anticiperende verwervingen 😊

Voor grondaankopen die vallen onder anticiperende verwervingen is jaarlijks een krediet van € 2.000.000,- beschikbaar. In 2023 is een krediet beschikbaar gesteld voor de verwerving van gronden Groene Akkers te Bladel voor een bedrag van € 1.625.000,-. Dit krediet is bij de jaarrekening 2023 overgebracht naar 2024. Daarnaast is bij de Perspectiefnota 2024 een aanvullend krediet van € 2.590.000,- beschikbaar gesteld voor grondaankopen om uitvoering te geven aan het vastgestelde woningbouwprogramma. In totaal is voor 2024 dus een krediet van € 6.215.000,- beschikbaar. Naar verwachting zullen voor het eerst in Q4 enkele overeengekomen grondaankopen notarieel worden gepasseerd. Het restantkrediet zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het jaar 2025.

Aankoop woning Saturnus 15 te Hapert 😊

In 2024 is binnen het krediet van € 300.000,- de woning Saturnus 15 te Hapert aangekocht voor de huisvesting van statushouders.

Startersleningen

In 2024 is voor startersleningen een krediet van € 375.000,- beschikbaar. Tot en met Q3 zijn 5 startersleningen verstrekt voor een totaalbedrag van € 141.000,-.

Bijstelling budgetten

omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	i/s	budgettaire lasten / baten				
		2024	2025	2026	2027	2028
Actualisatie salarissen / doorbelasting	s v	31				
Kwaliteit buitengebied	i v	669	n -648			
Centrumvisie Bladel	s n	-25				
Vastgoedbeheer	s n	-55				
Omgevingswet	s n	-122				
Plan Posthof	i v	17				
Bouw-, woning, en welstandstoezicht	s n	-57				
Planeconomische ondersteuning	s n	-42				
Wet goed verhuurderschap	s v	22		v 22	v 22	v 22
Diverse structurele mutaties	s v	12	n -5	n -5	n -5	n -5
Mutaties VHROSV	v	450	n -653	v 17	v 17	v 17

(- = nadeel en + = voordeel)

Toelichting budgetten

Actualisatie salarissen / doorbelasting

De salariskosten/inhuur personeel en de doorbelasting daarvan zijn geactualiseerd. De actualisatie leidt tot hogere kosten binnen het programma 'VHROSV'.

Verbetering ruimtelijke kwaliteit buitengebied

De voor 2024 geraamde kosten ten behoeve van EHS zuidelijk natuurgebied (€ 550.000), versterking recreatieve routes (€ 50.000), het verduurzamen van pachtgronden (€ 50.000) en de bijdrageregeling sloop vrijgekomen bedrijfsgebouwen (€ 50.000) zullen worden doorgeschoven naar 2025 in verband met de wens om de natuurontwikkeling nabij het Kroonven in één keer te kunnen realiseren. De geraamde bijdrage uit het landschapsfonds ad € 330.000,- wordt eveneens doorgeschoven naar 2025 in afwachting van de verdere ontwikkelingen rondom het windpark de Pals. Daarnaast is een hoger bedrag van € 21.000,- ontvangen voor de regeling uitbreiding bijgebouwen en woningen. De hiervoor genoemde mutaties met betrekking tot lasten en baten worden verrekend met de reserve ruimtelijke kwaliteit buitengebied.

Centrumvisie Bladel

Voor de implementatie van de Centrumvisie kern Bladel en de daarbij benodigde externe ondersteuning en advisering is bij de Perspectiefnota 2024 budget van € 25.000,- beschikbaar gesteld. Voor de financiële en procesbegeleiding van de Aanvraag Spuk Impulsaanpak Winkelgebieden 4e tranche Posthof/Markthof wordt op basis van de uitgaven t/m Q3 een aanvullend budget van € 25.000,- nodig geacht.

Vastgoedbeheer

De lasten stijgen in 2024 met ca. € 55.000,- in verband met de opstelling van meerjaren onderhoudsplannen (MJOP's) voor MFA Hart van Hapert, BRUIS te Bladel en de gemeentelijke woningen voor de huisvesting van statushouders.

Omgevingswet

In de meicirculaire 2024 ontvingen gemeenten middelen voor de uitvoering van de Omgevingswet. Met het uitkeren van deze middelen in 2024 kunnen de gemeenten in hun transitie ervoor zorgdragen dat ze aangesloten, geoefend en ingeregeld zijn en voldoen aan de in de Omgevingswet gestelde eisen. Bladel ontving hiervoor € 122.000,- in 2024. Bij de meicirculaire 2024 is besloten om deze middelen af te zonderen voor de dekking van de additionele kosten.

Plan Posthof

Voor advieskosten met betrekking tot plan Posthof te Bladel wordt in 2024 rekening gehouden met een benodigd aanvullend bedrag van € 150.000,-. Van de totaal geraamde kosten ad circa € 200.000,- zal via een anterieure overeenkomst een bedrag van € 167.000,- kunnen worden verhaald. Per saldo leidt dat in deze najaarsnota tot een mutatie van € 17.000,- positief.

Bouw-, woning- en welstandstoezicht

Deze lasten stijgen in 2024 met € 57.000 in verband met advieskosten VTH en overige juridische- en projectkosten.

Planeconomische ondersteuning

Voor de planeconomische ondersteuning door een extern bureau wordt dit budget opgehoogd met € 42.000,- voor 2024.

Wet goed verhuurderschap

Bij de decembercirculaire 2022 ontvingen gemeenten middelen voor de uitvoering van de Wet goed verhuurderschap. De middelen zijn destijds afgezonderd voor de additionele uitgaven. Inmiddels is bekend dat de gemeente de taken kan uitvoeren binnen de huidige begroting. Het destijds afgezonderde structurele budget ad € 22.000,- kan nu worden afgeraamd. Het budget voor 2025 is bij de perspectiefnota reeds afgeraamd.

Grondexploitaties

Jaarlijks worden de kostenbegrotingen van de verschillende grondexploitaties bijgesteld. Pro saldo wordt er in 2024 als gevolg van deze actualisatie minder verrekend met de balanspost 'voorraad onderhanden werken'.

Samenvatting financiële consequenties

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het mag kosten?"

Bedragen x € 1.000,-	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028
Lasten					
bestaand beleid	v 506	n -983	v 17	v 17	v 17
meerjarenprogramma 2024-2028		n -45	n -45	n -45	n -45
Totaal Lasten	v 506	n -1.028	n -28	n -28	n -28
Baten					
bestaand beleid	n -56	v 330			
meerjarenprogramma 2024-2028					
Totaal baten	n -56	v 330			
Exploitatieresultaat	v 450	n -698	n -28	n -28	n -28
Mutaties reserves					
Saldo mutaties meerjarenbegroting	v 450	n -698	n -28	n -28	n -28

(- = nadeel en + = voordeel)

3.10 Overhead en ondersteuning organisatie

Bedrijfsvoering is ondersteunend – niet ondergeschikt - en faciliterend aan ontwikkelingen (uitvoering van speerpunten) in de organisatie. Daarnaast is er een aantal speerpunten waarbij de bedrijfsvoering zelf een leidende rol heeft.

Eenzijds vraagt de uitvoering van speerpunten om flexibiliteit en maatwerk, anderzijds vragen ze om consistentie en beheersbaarheid / controleerbaarheid. Voor een goede bedrijfsvoering dienen al deze aspecten in een goede balans met elkaar te staan. Om deze balans te behouden, dient continu tussen bestuur en ambtelijke organisatie een open gelijkwaardige dialoog van afstemming / invulling / timing / bijstelling van alle ambities (wettelijke verplichtingen, gemeentelijke speerpunten, maatschappelijk ontwikkelingen etc.) plaats te vinden.

Meerjarenprogramma

Niet van toepassing

Stand van investeringen 2024

Opbouw en afbouw bedrijfsvoertuigen 😞

De nieuwe bedrijfsvoertuigen van de buitendienst gaan we leasen. Voor de opbouw en afbouw van deze voertuigen (takelmaterieel) is bij de Perspectiefnota 2024 een krediet van € 114.000,- beschikbaar gesteld. Vanwege een administratieve correctie zal dit krediet bij de Najaarsnota 2024 met € 6.000,- worden verhoogd. De Europese aanbesteding van dit project vindt plaats in Q4 waarna eind 2024 een raamovereenkomst kan worden opgesteld op basis waarvan de uitvoering van de betreffende werkzaamheden in Q1 2025 zal plaatsvinden. Het restantkrediet zal bij de jaarrekening 2024 worden overgebracht naar het dienstjaar 2025.

Revitalisering carillon nabij gemeentehuis 😊

Voor de revisie van de uurwerken, verlichting en de beide figurenomlopen en de reiniging en behandeling van de natuurstenen geveldelen is bij de Perspectiefnota 2024 een krediet beschikbaar gesteld van € 82.000,-. De werkzaamheden zijn inmiddels gestart en de oplevering is voorzien in november 2024.

Vervanging warmte- en koelinstallatie en de luchtbehandelingskasten gemeentehuis 😞

Voor de vervanging van deze installaties is bij de Perspectiefnota 2024 een totaalkrediet van € 987.000,- geraamd met een dekking van € 461.000,- vanuit een in 2023 ontvangen DUMAVA subsidie voor het gemeentehuis. De werkzaamheden zijn inmiddels gestart en de oplevering is voorzien in februari 2025.

Energieneutraal maken gemeentehuis 😊

Het restantkrediet 2024 ad € 45.000,- is geheel ingezet voor de vervanging van verlichting en noodverlichting in het gemeentehuis en kan bij de jaarrekening 2024 worden afgewikkeld.

Bijstelling budgetten

omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	i/s	budgettaire lasten / baten				
		2024	2025	2026	2027	2028
Actualisatie salarissen / doorbelasting	s v	138				
Eindheffing werkkostenregeling	s v	14				
Huisvesting en tractie Openbare Werken	s v	17				
D&B: contributie VNG en Fonds GGU	s n	-10	n -10	n -10	n -10	n -10
D&B: hogere juridische kosten	s n	-120	n -20	n -20	n -20	n -20
D&B: advieskosten doorontwikkeling P&C	i n	-12	n -12			
Gemeentehuis	s n	-31	n -50	n -50	n -50	n -50
P&O: cursussen en opleidingen	s n	-35	n -23	n -23	n -23	n -23
P&O: werving en selectie	s n	-25				
P&O: begeleiding re-integratie / WGA en ERD	s n	-17				
P&O: uitkeringen WAZO	s v	34				
GRSK: SSC exploitatieresultaat 2023	s v	17				
Diverse structurele mutaties	s n	-32	n -11	n -8	n -9	n -16
Mutaties overhead		n -62	n -126	n -111	n -112	n -119

(- = nadeel en + = voordeel)

Toelichting budgetten

Actualisatie salarissen / doorbelasting / inhuur personeel

De salariskosten en de doorbelasting daarvan zijn geactualiseerd. De actualisatie leidt tot een voordeel in 2024 binnen het programma 'Overhead'.

Eindheffing werkkostenregeling

Er is sprake van een teruggaaf van loonheffingen 2019 t/m 2022 in het kader van de werkkostenregeling (WKR).

Huisvesting en tractie Openbare Werken

In de Perspectiefnota 2024 is rekening gehouden met de kosten voor het leasen van de nieuwe bedrijfsvoertuigen van de buitendienst met ingang van Q4 2024. De Europese aanbesteding van dit project vindt plaats in Q4, waarna eind 2024 een raamovereenkomst kan worden opgesteld. Op basis hiervan zal de uitvoering van de betreffende werkzaamheden in Q1 2025 plaatsvinden. De lasten met betrekking tot huisvesting en tractie Openbare Werken dalen als gevolg hiervan in 2024 eenmalig met € 17.000,-.

Dienstverlening & Bedrijfsvoering

Ten eerste stijgen de lasten in 2024 met ca. € 120.000,- als gevolg van hogere juridische kosten met betrekking tot Woo-verzoeken ten aanzien van onder andere de supermarkt, toeristenbelasting en bestemmingsplan Cartierheide. Het structurele budget vanaf 2025 wordt ook bijgesteld. Daarnaast stijgen de lasten structureel met € 10.000,- als gevolg van hogere porti & contributie VNG/GGU. In 2024 en 2025 worden incidentele budgetten geraamd voor de te maken kosten met betrekking tot de doorontwikkeling van de P&C-documenten.

Gemeentehuis

In 2024 stijgen de lasten met betrekking tot het gemeentehuis met per saldo ca. € 31.000,-. Dit is het gevolg van onderstaande:

- Werkplekken MD (+ € 59.000,-)
- Actualisatie dienstverlening KBP (-/€ 30.000,-)

- Gasverbruik afrekening 2023 (-/- € 10.000,-)
- Elektriciteitsverbruik (-/- € 50.000,-)

De hogere lasten voor het elektriciteitsverbruik hebben een structurele doorwerking. Dit is het gevolg van de bijstelling op basis van het eerste halfjaar 2024 en een nieuwe aanbesteding voor elektriciteits-tarieven.

Personeel & Organisatie

De kosten voor P&O stijgen structureel als gevolg van hogere lasten voor cursussen & opleidingen. De kosten stijging in 2024 als gevolg van hogere lasten werving & selectie en begeleiding re-integratie /ziekttekostenverzekering WGA en ERD. Hiertegenover staan hogere uitkeringen WAZO ad € 34.000,-.

GRSK: SSC exploitatieresultaat 2023

Het positief exploitatieresultaat 2023 van het SSC wordt in 2024 verantwoord, wat leidt tot een voordeel van ca. € 17.000,-.

Diverse structurele mutaties

Binnen het programma 'Overhead en ondersteuning organisatie' vinden bijstellingen plaats van diverse structurele budgetten. Dit is onder andere het gevolg van bijstellingen/actualisaties in de budgetten op het gebied dienstverlening en bedrijfsvoering van representatiekosten, verzekeringen, en kanti-nebenodigheden. Daarnaast vindt in 2024 een administratieve correctie plaats met betrekking tot de doorbelasting van kosten voor de overlastgevende jeugd ad € 28.000,-. Dit bedrag leidt op andere programma's weer tot een voordeel, waardoor het een budgetneutrale correctie is binnen de begroting.

Samenvatting financiële consequenties

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het mag kosten?"

Bedragen x € 1.000,-	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028
Lasten					
bestaand beleid	n -87	n -129	n -114	n -115	n -122
meerjarenprogramma 2024-2028					
Totaal Lasten	n -87	n -129	n -114	n -115	n -122
Baten					
bestaand beleid	v 25	v 3	v 3	v 3	v 3
meerjarenprogramma 2024-2028					
Totaal baten	v 25	v 3	v 3	v 3	v 3
Exploitatieresultaat	n -62	n -126	n -111	n -112	n -119
Mutaties reserves					
Saldo mutaties meerjarenbegroting	n -62	n -126	n -111	n -112	n -119

(- = nadeel en + = voordeel)

3.11 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Gemeente Bladel voert een solide financieel beleid. We doen geen uitgaven die we niet kunnen betalen en kiezen voor goede lange termijn investeringen. Door realistisch te begroten en regelmatig te rapporteren, houden we grip op onze financiën. We spannen ons in om de gemeentelijke lasten voor onze inwoners op een laag niveau te houden.

De algemene dekkingsmiddelen vormen de financiële dekking van de beleidsvelden en van de overhead. Hoewel we de toeristenbelasting als algemeen dekkingsmiddel beschouwen is deze opbrengst (op grond van het BBV) verantwoord onder beleidsveld 3.3 Economie. Tot de algemene dekkingsmiddelen worden de onderstaande onderdelen gerekend:

- lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is
- uitkeringen uit het gemeentefonds
- dividenden
- saldo van de financieringsfunctie
- overige algemene dekkingsmiddelen
- vennootschapsbelasting
- onvoorzien en stelposten

Meerjarenprogramma

Niet van toepassing

Stand van investeringen 2024

Niet van toepassing

Bijstelling budgetten

omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	i/s	budgettaire lasten / baten				
		2024	2025	2026	2027	2028
Algemene uitkering	s v	1.248	v 51	v 88	v 133	v 187
Actualisatie kapitaallasten	s v	363				
Vennootschapsbelasting	s n	-167				
Uitvoering Wet WOZ	s n	-57				
Vrijval stelpost onvoorziene uitgaven	s v	6				
Mutaties alg.dekkingsmiddelen		v 1.393	v 51	v 88	v 133	v 187

(- = nadeel en + = voordeel)

Toelichting budgetten

Algemene uitkering

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeente. De algemene uitkering wordt door het rijk op grond van bepaalde maatstaven toegerekend aan de gemeenten, zoals het aantal inwoners, de oppervlakte van de gemeente en het aantal uitkeringsgerechtigden. Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota van het rijk, in september op basis van de Miljoenennota van het

rijk en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota van het rijk. Het geld dat via de algemene uitkering wordt ontvangen is vrij inzetbaar.

Het voordeel in 2024 heeft ten eerste betrekking op de doorwerking van de mei- en septembercirculaire 2024. Daarnaast vindt een bijstelling plaats van de algemene uitkering uit voorgaande jaren. De algemene uitkering wordt namelijk pas definitief ver na afloop van het betreffende jaar.

De voordelen vanaf 2025 zijn een correctie op de septembercirculaire 2024. De accessen 2025-2028 zijn door het Ministerie van BZK te laag vastgesteld in de septembercirculaire. De ministeries van BZK en Financiën informeerden gemeenten over de nieuwe standen van de accessen, zodat ze dit extra geld nog in de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 kunnen verwerken. Voor Bladel leidt dit tot een voordeel van € 51.000,- in 2025 oplopende naar een voordeel van € 187.000,- in 2028.

Actualisatie kapitaallasten

De rente- en afschrijvingslasten zijn voor 2024 geactualiseerd op basis van de meest actuele informatie.

Vennootschapsbelasting

Op basis van de voorlopige aanslag vennootschapsbelasting 2024 wordt rekening gehouden met een hogere aanslag van per saldo € 167.000,- ten opzichte van de ramingen voor 2024.

Uitvoering Wet WOZ/heffing en invordering belastingen

Wegens de afwikkeling van ingediende bezwaarschriften tegen de WOZ-aanslagen wordt het betreffende budget verhoogd met ca. € 66.000,-. Daarnaast is sprake van een hogere opbrengst wegens vervolgingskosten van ca. € 9.000,-.

Vrijval stelpost onvoorziene uitgaven

Een stelpost voor onvoorziene uitgaven kan vrijvallen voor een bedrag van € 6.000,-.

Samenvatting financiële consequenties

Na de hiervoor genoemde (doorlopende) activiteiten volgt in onderstaand overzicht "Wat het mag kosten?"

Bedragen x € 1.000,-	raming 2024	raming 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028
Lasten					
bestaand beleid	v 182				
meerjarenprogramma 2024-2028					
Totaal Lasten	v 182				
Baten					
bestaand beleid	v 1.211	v 51	v 88	v 133	v 187
meerjarenprogramma 2024-2028					
Totaal baten	v 1.211	v 51	v 88	v 133	v 187
Exploitatieresultaat	v 1.393	v 51	v 88	v 133	v 187
Mutaties reserves					
Saldo mutaties meerjarenbegroting	v 1.393	v 51	v 88	v 133	v 187

(- = nadeel en + = voordeel)

4. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de paragrafen worden onderwerpen die versnipperd in de begroting staan bij elkaar in beeld gebracht. Het gaat met name om de beleidslijnen voor beheersmatige aspecten, die grote financiële gevolgen kunnen hebben voor het realiseren van de (hoofd)taakvelden. Zij geven een horizontale dwarsdoorsnede van de begroting. De paragrafen zijn bedoeld om extra informatie te geven voor de beoordeling van de financiële positie op de korte en lange(re) termijn.

Beleid voor risicomanagement

We geven u in deze paragraaf inzicht in welke mate de gemeente Bladel in staat is risico's met financiële gevolgen op te vangen zonder direct het beleid te moeten aanpassen. In de 'nota reserves en voorzieningen 2021' is het risicomanagement vastgesteld. Deze nota en de paragraaf weerstandsvermogen hebben nauw verband met elkaar. De gemeente Bladel wil risico's niet elimineren, maar wil ze aanvaardbaar en beheersbaar houden. Gezond verstand laten we de boventoon voeren bij risicobeheersing, zodat we doen wat we moeten doen. Twee maal per jaar, bij de begroting en de jaarrekening, beoordelen we ons risicoprofiel. Op deze wijze krijgt uw raad periodiek goed inzicht in de omvang en de mogelijkheden om financiële risico's op te vangen.

De ratio weerstandsvermogen c.q. algemene reserve wordt uitgedrukt als de verhouding tussen de algemene reserve en het gemiddelde van de geïnventariseerde risico's. We sturen op de aanwezigheid van een ratio weerstandsvermogen binnen de grenzen van de waardering 3 (voldoende) in de bandbreedte van $>1,0$ tot $<1,4$. In onderstaand overzicht worden de waarderingsschalen weergegeven:

Waarderingsschaal	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
1	$x > 2,0$	Uitstekend
2	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
3	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
4	$0,8 < x < 1,0$	Matig
5	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
6	$x < 0,6$	Ruim onvoldoende

Risicio-inventarisatie

Indien een redelijke inschatting van het gewenste weerstandsvermogen kan worden gegeven, kan hieruit een indicatie voor de gezondheid en flexibiliteit van de gemeentelijke financiën op de korte én langere termijn worden gegeven. Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, wordt de relatie gelegd tussen de gemiddelde omvang van de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste omvang van de algemene reserve enerzijds en de omvang van de algemene reserve anderzijds. Het beschikbare weerstandsvermogen is tenminste even groot als de omvang van het bepaalde risicoprofiel.

De financiële risico's worden per programma nader toegelicht. Voor elk risico is een inschatting gemaakt van de kans dat de aangegeven gebeurtenis zou kunnen optreden. Hierbij worden drie categorieën onderscheiden, namelijk 'laag', 'midden' en 'hoog'. Gesproken wordt van een 'laag' risicoprofiel indien de kans gemiddeld voor 25% zou kunnen optreden. Een 'midden' risicoprofiel beweegt zich op 50% en een 'hoog' risicoprofiel op gemiddeld 75%. Anders gezegd, een kwalificatie met 'hoog' impliceert dat het al bijna noodzakelijk is om voor dat risico een voorziening te treffen. Vervolgens is een

financiële indicatie opgenomen van de omvang van het risico door de kans te vermenigvuldigen met het gemiddelde effect en is aangegeven of het risico van incidentele dan wel structurele aard is.

Financiële indicatie risico-inventarisatie en -kwantificering

In onderstaand tabel is een financiële indicatie opgenomen ten opzichte van de inschattingen in de begroting 2025. Er zijn ten opzichte van de bij de begroting 2025 gemelde risico's geen afwijkingen c.q. bijstellingen.

omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	geraamde omvang	kans			gemiddeld effect (c : 2)	kans x effect incidenteel	kans x effect structureel	
		25%	50%	75%		(d,e of f x g)	(d,e of f x g)	
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)
ondergrens risico's begroting 2025	1.390							
bovengrens risico's begroting 2025	1.870							
totaal B-2025 na kansberekening					1.630	915		
geen wijzigingen								
ondergrens risico's nieuw	1.390							
bovengrens risico's nieuw	1.870							
totaal gemiddelde risico's					1.630			
totaal njn-2024 na kansberekening						915		

Weerstandsvermogen

De ratio algemene reserve (weerstandsvermogen) wordt uitgedrukt als de verhouding tussen de algemene reserve en het gemiddelde van de geïnventariseerde risico's. De gewenste omvang van het weerstandsvermogen wordt bepaald op waardering 3 (voldoende). De ratio algemene reserve wordt ten opzichte van de prognose in de begroting voor 2025 bijgesteld.

Ten aanzien van de geraamde stand van de algemene reserve willen wij -met nadruk- vermelden dat het vooralsnog geprognosticeerde resultaten betreffen. Met name de vertraging van de verkoop van gemeentelijke bouwgrond kan de winstpotentie van de grondexploitatie (en dus de winstuitnames ten gunste van de algemene reserve) nadelig beïnvloeden. Daadwerkelijke bestedingsvoorstellen moeten steeds beoordeeld worden aan de hand van werkelijk gerealiseerde resultaten. In de vastgestelde nota weerstandsvermogen en risicomanagement is bepaald dat bestedingsvoorstellen ten laste van de algemene reserve slechts zijn aan te bevelen, wanneer er middelen resteren boven de omvang van de risicoprofielen.

Het meerjarig geprognosticeerde verloop van de algemene reserve (weerstandsvermogen) kan, rekening houdende met de geraamde mutaties, als volgt weergegeven worden:

(bedragen x € 1.000,-)	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
a. noodzakelijke omvang (voldoende)	777	2.282	2.282	2.282	2.282
b. geïnventariseerde risico's (gemiddeld)	555	1.630	1.630	1.630	1.630
c. stand algemene reserve begin van het jaar	14.255	21.250	19.940	17.712	15.268
d. stand algemene reserve eind van het jaar	21.250	19.940	17.712	15.268	10.816
e. algemene reserve (vrije ruimte eind van het jaar):	20.473	17.658	15.430	12.986	8.534
f. ratio algemene reserve eind van het jaar f / c	27,35	8,74	7,76	6,69	4,74
g. betekenis	uitstekend	uitstekend	uitstekend	uitstekend	uitstekend

4.2 Bedrijfsvoering

Rechtmatigheidsverantwoording

Het college van burgemeester en wethouders legt door middel van een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening verantwoording af over het rechtmatig handelen aan de gemeenteraad. Als voorbereiding op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording wordt in de paragraaf bedrijfsvoering van deze najaarsnota een voorlopige conclusie over de rechtmatigheid opgenomen.

In het Controleprotocol gemeente Bladel 2023 (R23.001b.2), zoals die in de raadsvergadering van 23 maart 2023 is vastgesteld, worden, indien het aan de orde is, eventuele geconstateerde onrechtmatigheden ook tussentijds verantwoord in de paragraaf bedrijfsvoering van de reguliere P&C-documenten. In de raadsvergadering van 23 maart 2023 is besloten om de verantwoordingsgrens vast te stellen op 3% en de rapporteringstolerantie op € 50.000,- voor het toelichten van geconstateerde onrechtmatigheden.

Waar gaat de rechtmatigheidsverantwoording over

De rechtmatigheidsverantwoording gaat enkel in op de fouten en onduidelijkheden die tot stand komen op de zuivere rechtmatigheidscriteria. Deze criteria houden in dat het college opereert binnen de gestelde budgetten door de raad (*begrotingscriterium*), dat gelden worden besteed en ontvangen conform de geldende wet- en regelgeving (*voorwaardencriterium*) en dat het college voldoende maatregelen treft om te voorkomen dat inwoners of bedrijven geen misbruik maken van de voorzieningen die de gemeente verstrekt (*misbruik & oneigenlijk gebruik criterium*). Op het moment dat een fout hierin tevens leidt tot een fout in de gepresenteerde cijfers in de jaarrekening zal de accountant hierover blijven rapporteren en wordt deze bevinding niet opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Ook rechtmatigheidsfouten die niet in euro's uit te drukken zijn, als ook fouten die regelmatig voorkomen zal over gerapporteerd worden.

Conclusie op basis van interne controle

Over het eerste halfjaar van 2024 zijn voor 15 processen interne controles uitgevoerd. Op basis van de werkplannen die ten grondslag liggen aan de interne controles, zijn de interne controle werkzaamheden uitgevoerd. Per proces is een controlememorandum opgesteld met de bevindingen over de rechtmatigheidscriteria: *begrotingscriterium*, *voorwaardencriterium* en *M&O criterium*. Daarnaast is per proces een digitaal dossier opgebouwd met de controledocumenten.

Het college van burgemeester en wethouders is van mening dat de in deze najaarsnota verantwoorde baten en lasten (en ook de balansmutaties) over het eerste halfjaar van 2024 rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens.

4.3 Kapitaalgoederen

Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen

Ten behoeve van het planmatig groot onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen is voor het jaar 2024 een onderhoudsbudget beschikbaar gesteld van (afgerond) € 367.000,-. Mede als gevolg van de opgelopen vertraging bij de invulling van de vacature gebouwenbeheer is van dit budget tot en met Q3 slechts een bedrag van circa € 142.000,- tot besteding gekomen. Van dit bedrag heeft circa € 55.000,- betrekking op overschrijdingen ten opzichte van de ramingen voor 2024. Deze overschrijding wordt met name veroorzaakt door schilderwerkzaamheden aan het gebouw de Witpen en de tribune van VV Hapert op sportpark de Lemelvelden.

In Q4 2024 en Q1 2025 zal de laatste versie van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) geheel worden geactualiseerd qua ramingen voor groot onderhoud, onderhoudscontracten, investeringen in technische installaties en verdere verduurzaming van de gebouwen. Het nieuwe MJOP 2025-2034 zal in Q1 2025 worden opgeleverd. De financiële consequenties voor de dotaties in de voorzieningen, de ramingen in de exploitatie en de investeringen m.b.t. de gemeentelijke gebouwen zullen naar verwachting in de Perspectiefnota 2025 worden verwerkt.

4.4 Rekenkamerrapporten

De rekenkamer(commissie) Kempengemeenten (hierna rekenkamer(commissie)) voert onderzoeken uit om inzicht te bieden in de prestaties van de gemeente als geheel en waar nodig het formuleren van aanbevelingen voor de toekomst. De taak van de rekenkamer(commissie) is het toetsen van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur op drie onderdelen:

1. rechtmatigheid: voldoet de uitvoering aan de wettelijke kaders en regelgeving?
2. doelmatigheid: is de voorbereiding en uitvoering van beleid efficiënt verlopen?
3. doeltreffendheid: zijn de beoogde effecten van het beleid ook daadwerkelijk behaald?

De rekenkamer(commissie) spreekt de ambitie uit dat zij door middel van haar (benchmark)onderzoeken een positieve bijdrage levert aan de kwaliteit van het bestuur van Bladel en dat de resultaten van rekenkameronderzoek een bijdrage leveren aan de versterking van de controlerende, kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol van de gemeenteraad. De richtlijnen die de rekenkamer(commissie) hanteert zijn vastgelegd in het 'Onderzoeksprotocol Rekenkamer(commissie) Kempengemeenten 2021'. Het doel van dit protocol is om waarborg te bieden voor de kwaliteit van de onderzoeken en voor een goed verloop van het gehele onderzoeksproces. In dit protocol is ook vastgelegd dat de voortgang van de adviezen en conclusies van de rekenkamerrapporten worden meegenomen in de documenten van de planning en controlcyclus (tussenrapportages en jaarrekening), zodat de gemeenteraad jaarlijks kan controleren wat de stand van zaken is. In deze rapportage wordt gerapporteerd over de stand van zaken van de volgende rekenkamerrapporten:

- Woonbeleid
- Implementatie van de Omgevingswet
- De staat van de ondersteuning van de volksvertegenwoordiging in het decentraal bestuur

Woonbeleid

De rekenkamer(commissie) heeft een onderzoek uitgevoerd in de gemeente Bladel naar het woonbeleid. Met dit onderzoek beantwoordt de rekenkamer(commissie) de vraag: "Is het woonbeleid van Bladel doeltreffend? Met andere woorden heeft het door de raad vastgestelde beleid bijgedragen aan de ambities en doelen die de raad heeft vastgesteld ten aanzien van wonen, zowel zoals opgenomen in het vigerende (regionale) beleid als in het inmiddels afgeronde beleid?"

Geconcludeerd wordt dat:

- huishoudensprognoses en hoge marktdruk de uitvoering van het woonbeleid beïnvloeden;
- de lokale en regionale woonvisies zich richten op dezelfde doelen;
- de helft van de doelen niet meetbaar zijn en de resultaten vooral behaald zijn op 'nieuwbouwdoelen';
- 'korte lijntjes' een groot voordeel is van een kleine gemeente;
- belemmering in de uitvoering vooral voorkomt uit beperkte capaciteit en financiële middelen;
- monitoren van resultaten en bijsturen van doelstellingen om aandacht vragen.

De rekenkamer(commissie) doet op basis van de conclusies een vijftal aanbevelingen. De gemeenteraad wordt voorgesteld deze aanbevelingen over te nemen en het college te verzoeken hieraan invulling te geven.

1. Bepaal visie om gemeenteraad en ambtenaren in positie te brengen.
2. Practice what you preach: zet kernkeuzes om in uitvoering en monitoring.
3. Programmeer adaptief en zet in op no-regret plannen.
4. Heb meer aandacht voor middenhuur en het betaalbaar houden van woningen.

5. Maak meer werk van structurele monitoring inzake de toekomstbestendigheid van de woningvoorraad.

Voortgang adviezen & conclusies

Zomer 2024 is de Kempische visie op wonen 2024-2028 vastgesteld door de raad. In het najaar van 2024 zijn bijbehorend uitvoeringsplan en lokale aanvulling (Bladels toetsingskader woningbouw) aangeboden. In de nieuwe woonvisie is aandacht voor het betaalbaar houden van woningen. Inzetten op verbeteren van de monitoring is één van de punten uit het uitvoeringsprogramma. Ondertussen werken we met een online programma voor het woningbouwprogramma. Dit kan een positieve bijdrage leveren in de monitoring.

Ook heeft er een verkenning woningbouwlocaties plaatsgevonden. Dit heeft geresulteerd in mogelijke woningbouwlocaties in alle vijf de kernen waar de gemeente zelf aan zet is. Dit zijn no-regret locaties waar we zelf de regie over hebben.

Implementatie van de Omgevingswet

De rekenkamer(commissie) heeft een onderzoek uitgevoerd in de Kempengemeenten naar de mate waarin de gemeente klaar is voor de Omgevingswet. Met dit onderzoek beantwoordt de rekenkamer(commissie) de vraag: "Zijn de Kempengemeenten klaar voor de Omgevingswet?"

Geconcludeerd wordt dat:

- de gemeente Bladel is niet klaar voor de invoering van de Omgevingswet;
- de Omgevingswet is onvoldoende bekend bij bestuurders en raad waar het gaat om de praktische consequenties en de bedoeling van de wet;
- de gemeente(raad) wil beleidsneutraal overgaan;
- de raad wordt (door het college) in staat gesteld om te kaderstellen en controleren, maar voelt zich nog niet senang in die rol;
- de informatievoorziening is op orde, maar het implementatieproces blijft lastig te volgen;
- er is op dit moment geen regionale samenwerking tussen de gemeenteraden.

De rekenkamer(commissie) doet op basis van de conclusies acht aanbevelingen. De gemeenteraad wordt voorgesteld deze aanbevelingen over te nemen en het college te verzoeken hieraan invulling te geven en de raad over de voortgang ervan te informeren.

1. College en raad: Maak twee parallelle projectplannen voor het inrichten van de VTH-taken binnen de gemeente in nauwe samenwerking met de VTH De Kempen. Eén plan voor de basisinrichting van het proces binnen de gemeente én een plan voor de borging van de Omgevingswet in het proces.
2. College en raad: Investeer in het verwerven van kennis en inzichten ten aanzien van de bedoeling van de Omgevingswet en de impact van de wet op de gemeentelijke organisatie.
3. College: Ga uit van "het hoeft niet af te zijn om klaar te zijn".
4. College: Stel een handboek "werken met het omgevingsplan" op.
5. College en raad: Heb aandacht voor het capaciteitsprobleem.
6. College en raad: Zorg voor een meerjarenplanning met doelstellingen voor de komende drie tot vijfjaar.
7. College en raad: Zorg voor een regionaal platform of meer samenwerking voor raadsleden.
8. College en raad: Laat de gemeenteraad beter informeren over de Omgevingswet en de implicaties van de keuzes die de raad op het punt staat te maken, bijvoorbeeld via expertsessies.

Voortgang adviezen & conclusies

De gemeente voldoet aan de wettelijke eisen voor de uitvoering van de Omgevingswet. De raads-werkgroep is in 2024 tweemaal bijeen gekomen. In december 2024 zal de concept Omgevingsvisie aan de Raad worden voorgelegd.

De staat van de ondersteuning van de volksvertegenwoordiging in het decentraal bestuur

De rekenkamer(commissie) heeft deelgenomen aan het NVRD DoeMeeonderzoek over de staat van de ondersteuning van de volksvertegenwoordiging in het decentraal bestuur. Met dit onderzoek beantwoordt de rekenkamer(commissie) de vraag: "hoeveel is de raad bereid voor haar eigen ondersteuning uit te geven? Het gaat hierbij om vragen als: wat is het budget waarover de decentrale volksvertegenwoordiging beschikt? Wat wordt daaruit gefinancierd? Worden alle middelen besteed of blijft er geld liggen? Is dit de afgelopen jaren veranderd en wat zijn de redenen daarvan?"

Geconcludeerd wordt dat:

- het voor de raadsgriffie beschikbare budget is, met 55% van het gemiddelde budget, erg laag;
- de omvang van de raadsgriffie is de afgelopen jaren weliswaar gegroeid maar is, met een formatieomvang van 1,4 formatieplaats en daarmee 64% van het gemiddelde van de grootteklasse, nog steeds erg laag;
- de omvang van uw raadsgriffie lijkt kwetsbaar, zeker gegeven de constatering dat deze 1,4 formatieplaats voor 0,4 fte bestaat uit secretariële ondersteuning;
- Bladel kent een (erg) hoog budget voor training en opleiding, daarentegen geen budget voor onderzoek en advies;
- Bladel kent een zeer hoog bedrag voor communicatie, dat alleen beschikbaar is in (lokale) verkiezingsjaren;
- de middelen voor fractie-ondersteuning zijn vergelijkbaar met de andere gemeenten in dezelfde grootteklasse;
- de middelen ten behoeve van de rekenkamer(commissie) zijn iets hoger dan gemiddeld;
- net als in de meeste andere gemeenten bestaan er in Bladel geformaliseerde afspraken over het verlenen aan ambtelijke bijstand aan gemeenteraadsleden;
- de gemeente Bladel kent een voor deze gemeentegrootte gemiddeld aantal informatiebijeenkomsten en werkbezoeken per jaar.

De rekenkamer(commissie) doet op basis van de conclusies twee aanbevelingen. De gemeenteraad wordt voorgesteld deze aanbevelingen over te nemen en de werkgeverscommissie te verzoeken hieraan invulling te geven en de raad over de voortgang ervan te informeren.

1. Ga met u zelf en met uw raadsgriffier in gesprek over de door u gewenste ondersteuning en pas daarop (desgewenst) de formatieomvang en middelen aan.
2. Onderzoek in hoeverre er binnen het voor de griffie en raad beschikbare budget verschuivingen gewenst en mogelijk zijn. Overweeg om aanvullend de voor de raadsondersteuning beschikbare middelen te verhogen. Neem daarbij de in de factsheet opgenomen data als oriëntatiepunt.

Voortgang adviezen & conclusies

Deze aanbevelingen zijn geagendeerd in de vergadering van de werkgeverscommissie op 23 mei 2023. De werkgeverscommissie heeft voorts vergaderd op 5 oktober en 31 augustus 2023 waarbij aandacht is geweest voor de ondersteuning en formatie.

Extra budget is opgenomen in de perspectiefnota 2024 voor formatie, cursussen en lidmaatschappen. Ook is de verordening op Ambtelijke bijstand en fractieondersteuning geactualiseerd in 2024. De

griffie is uitgebreid met een griffiemedewerker per 1 oktober 2024. Al deze aspecten maken onderdeel uit van het Griffiejaarplan dat jaarlijks wordt opgesteld.

In de vergadering van de werkgeverscommissie van 14 mei 2024 is besloten de budgetten van de griffie en gemeenteraad structureel in de vergaderingen van de werkgeverscommissie te behandelen en te monitoren.

Daarmee is aan alle aanbevelingen die gericht zijn aan de gemeenteraad opvolging gegeven en/of zijn werkafspraken over vastgesteld.

Ondermijning in de Kempen

De Rekenkamer(commissie) Kempengemeenten heeft een onderzoek uitgevoerd naar de gemeentelijke aanpak van ondermijning in De Kempen. Met dit onderzoek beantwoordt de rekenkamer(commissie) de vraag: Wat is nu precies de gemeentelijke taak bij de aanpak van ondermijning en hoe gaat dat in de vier Kempengemeenten?

Het onderzoek is uitgevoerd door Lokale Zaken. Geconcludeerd wordt dat:

- De ondermijningaanpak bestuurlijk gezien meer opvolging en aandacht verdient.
- Het idee dat de strafrechtelijke aanpak van de georganiseerde misdaad – waar nodig - dient te worden gecombineerd met gemeentelijke inspanningen om de ondermijning aan te pakken, in de vier Kempengemeenten onvoldoende uit de verf komt.
- De ondermijningsaanpak stagneert door een (over)complexe werkomgeving en een optelsom van een groot aantal normen en prioriteiten die niet vallen uit te voeren door de dun bezette ambtelijke veiligheidsorganisaties.
- De huidige schaal van de vier gemeenten grenzen stelt aan de beschikbare (specialistische) veiligheids capaciteit en aan de personele ruimte op andere afdelingen om een bijdrage te leveren aan de ondermijningsaanpak.

De rekenkamer(commissie) doet op basis van de conclusies aanbevelingen. De gemeenteraad besluit 6 aanbevelingen over te nemen. Het college te verzoeken hieraan invulling te geven en de raad over de voortgang ervan te informeren.

1. Zorg dat duidelijk is dat de aanpak van ondermijning een gemeentelijke taak is; er dient geen ruimte voor twijfel te bestaan ten aanzien van de ondermijningsaanpak als gemeentelijke taak.
2. Stel een actueel en openbaar (dus niet herleidbaar) ondermijningsbeeld op gemeenteniveau op, met behulp van informatie die beschikbaar is bij onder andere politie, justitie en RIEC. Informeer gemeenteraden periodiek over de stand van zaken; zo nodig deels vertrouwelijk, maar maak openbaar wat belangrijke ondermijnende fenomenen zijn en waaruit dat blijkt. Wacht niet op een perfect ondermijningsbeeld; dat ontstaat al doende. Maak een shortlist van signalen en vermoedens en ga aan de slag.
3. In de ambtelijke veiligheidsorganisatie is groei noodzakelijk: kwantitatief en kwalitatief, met de materie kennis en organisatorische positionering om de ondermijningsaanpak aan te jagen.
4. Verminder het aantal veiligheidsprioriteiten en normen t.b.v. de ondermijningsaanpak. Benoem een maximaal aantal normen die er écht toe doen bij de gemeentelijke ondermijningsaanpak; stel échte prioriteiten op.
5. De gemeenten maken werk van de preventie van drugsgebruik. Het logische spiegelbeeld is dat de drugshandel lokaal in kaart wordt gebracht en primair strafrechtelijk wordt aangepakt door politie en justitie.
6. Overweeg binnen het geheel aan gemeentelijke prioriteiten, eventueel in afstemming binnen de Kempen, capaciteitsuitbreiding ten aanzien van de boa-capaciteit. Ze dienen dan o.a.

vaker in de avonduren te werken en risicolocaties of hotspots te bezoeken en daar gesprekken te voeren met (goed geïnformeerde) burgers.

Voortgang adviezen & conclusies

Per aanbeveling wordt een toelichting gegeven.

1. Dit is meegenomen in het nieuwe UVP.
2. Verzoek aan het RIEC om een algemeen ondermijningsbeeld op gemeentelijk niveau, voor de 4 gemeenten waar het rekenkameronderzoek betrekking op heeft, op te stellen.
3. Nadruk leggen op kwaliteit/scholing/trainingen en minder op kwantiteit. De capaciteit moet in overeenstemming zijn met de ambities. Er zijn de afgelopen periode verschillende trainingen en opleidingen geweest: gericht op financiën, gericht op de Boa's, summer school, mensenhandel, vitale vakantieparken, Bibob, kick off buitengebied.
Iedere gemeente bepaalt voor zich of hier iets aan wordt toegevoegd met betrekking tot de kwantiteit, zoals bijvoorbeeld de procesregisseur voor jeugd/ondermijning.
4. Het UVP wordt momenteel hierop aangepast.
5. De aanbevelingen worden overgenomen en opgevolgd.
6. Dit wordt besproken en gecommuniceerd zodra meer bekend is over de voortgang.

4.5 Majeure projecten

Egyptische Poort

Projectwebsite: <https://www.bladel.nl/egyptischepoort>

Basisinformatie

De Egyptische Poort is het gebied dat grofweg gelegen is tussen N284, Bossingel, Egyptischedijk en Leemskuilen in Bladel. Hier vindt een gebiedsontwikkeling plaats waarin ruimte gecreëerd wordt voor bestaande en nieuwe functies zoals recreatie, sport en wonen. Het plan bestaat uit vijf onderdelen, die noemen we bouwstenen:

1. Realisatie multifunctioneel sportcentrum (MFSC)
2. Realisatie zwembijver
3. Reconstructie Sportpark de Smagtenbocht
4. Realisatie woongebied
5. Reconstructie infrastructuur

Recente besluitvorming

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in recentelijk door de raad genomen/te nemen besluiten m.b.t. dit project.

Stand van zaken

Per bouwsteen wordt een korte update gegeven van de stand van zaken.

1. Realisatie multifunctioneel sportcentrum (MFSC)

In de buurt van het huidige binnenzwembad komt een nieuw zwembad met sportschool, fysiotherapie, kinderopvang, buitenschoolse opvang en sportcentrum gerelateerde horeca. Dat noemen we het 'Sportcentrum Egyptische Poort' (voorheen MFSC Bladel). Met de potentiële partners van het sportcentrum voeren we gesprekken om tot een ruimtestaat van het sportcentrum te komen (eigen ruimten en gedeelde ruimten). Hiervoor moet wel bekend zijn hoe het binnenzwembad eruit komt te zien. Er is gewerkt aan een variantenonderzoek voor het binnenzwembad. In september 2024 is de raad drie varianten voorgelegd zodat zij kan bepalen hoe groot het nieuwe zwembad moet worden. De raad heeft de voorkeur uitgesproken voor een binnenzwembad zoals scenario 3 met recreatiewater en recreatie-

elementen voor de doelgroep gezinnen en jongeren, en daarnaast ook buitenzwemopties uit te werken.

We hebben nog een doorlopende overeenkomst met de exploitant van het huidige zwembad. We zijn met deze exploitant in gesprek over het voortijdig beëindigen van deze overeenkomst.

2. Realisatie zwemvijver

Het besluit van de gemeenteraad van 12 september wordt op dit moment verder uitgewerkt. Dat geldt voor het binnenbad bestaande uit een basisbad en een recreatiebad, maar ook voor beide alternatieven voor het buitenzwemmen; een zwemvijver of buitenbad met spraypark. Er wordt onder andere gekeken naar de functionaliteit, ruimtelijke inpassing en kosten van beide alternatieven.

3. Reconstructie Sportpark de Smagtenbocht

Op 21 maart 2024 heeft de gemeenteraad unaniem besloten om het uitvoeringsplan Sportpark de Smagtenbocht vast te stellen. Het sportparkplan bestaat onder andere uit de volgende onderdelen:

Verenigingsgebouw: centraal op het sportpark komt een nieuw verenigingsgebouw. Op de begane grond komt de kleedaccommodatie van de korfbal-, handbal en volleybalvereniging. Op de eerste verdieping komt het gezamenlijke sportcafé van deze verenigingen en de voetbalvereniging. Een architect gaat aan de slag met het ontwerp, natuurlijk in overleg met de verenigingen. Samen met de voetbalvereniging hebben we de huidige voetbalkantine laten taxeren. We zijn nu met elkaar in gesprek over de financiële gevolgen als de kantine zijn functie verliest.

Schutterslocatie: op het landbouwperceel aan de andere kant van de Egyptischedijk komt de schutterslocatie. Het gilde wordt naar deze locatie verplaatst om op de huidige plek ruimte te maken voor woningbouw. Ook komt op de schutterslocatie het buitenschietterrein van de handboogsportvereniging. We hebben met het gilde afgesproken dat ze de huidige gildelocatie laten taxeren om tot financiële afspraken voor de verplaatsing te komen. Ook hebben we met het gilde en de handboogsportvereniging afgesproken dat we een architect de opdracht gaan geven voor het ontwerp van de nieuwe locatie.

Velden: op een gedeelte van het huidige korfbalveld komt een beachveld. Hier komt een aantal beachvolleybalvelden. Maar het kan ook gebruikt worden voor beachkorfbal, -handbal en -voetbal. Naast dit veld komen korfbalvelden van kunstgras. Centraal op het sportpark komen de padelbanen. We verplaatsen een aantal voetbalvelden van natuurgras om aan de noordkant van de Egyptische Poort ruimte te maken voor andere functies.

4. Realisatie woongebied

In september 2023 besloot de gemeenteraad om in het noordwestelijk deel van de Egyptische Poort 50 woningen te gaan bouwen. Om ruimte te maken voor deze woningen wordt het gilde en de radiovereniging verplaatst naar een andere plek op de Egyptische Poort. Het college van B&W zal binnenkort besluiten met welke partners zij deze woningen gaat ontwikkelen. Hiertoe is een publicatie verschenen op de site van de overheid en in diverse (sociale) media voor het aantrekken van een CPO-vereniging (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap). Nadat een CPO-vereniging is geselecteerd zullen wij samen met deze vereniging en de woningstichting de plannen verder uitwerken. Vooruitlopend op de definitieve woningplannen, willen de woningstichting en de gemeente volgend jaar al een aantal tijdelijke units in het woongebied plaatsen. In deze units komen Oekraïense vluchtelingen te wonen.

5. Reconstructie infrastructuur

Met de veranderingen in het gebied, zal ook de intensiteit van het verkeer in het gebied veranderen. Daarom moeten de wegen in en rondom het gebied zo ingericht worden dat het verkeer er op een veilige manier doorheen kan. De infrastructurele werkzaamheden dienen voor een verkeersveilige en adequate ontsluiting van het plangebied. Op 21 maart 2024 heeft de raad ingestemd met de extra bijdrage aan de fietstunnel Europalaan ad. € 2.295.000,-. Deze tunnel is formeel onderdeel van het project N284, maar doordat hij het plangebied gaat verbinden met de kern Bladel is er een zeer grote relatie met het gebied en vraagt de tunnel ruimtebeslag in het plangebied. De gemeente heeft in juni 2024 daarom een brief gestuurd naar de stuurgroep N284 waarin zij vraagt om snel als mogelijk te bepalen waar de tunnel precies gaat komen.

In het voorjaar van 2024 is een klankbordgroep verkeer opgericht. In deze klankbordgroep zitten omwonenden van de Egyptische Poort. We werken samen met de klankbordgroep een voorstel uit hoe de wegen, parkeerplaatsen en paden het best ingericht kunnen worden. De klankbordgroep is voor de zomervakantie 2024 3x bij elkaar gekomen. Daarna in september 2024 nogmaals.

Financiën

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in de financiën m.b.t. dit project.

Bouwsteen	Financiën	Toelichting
1. Realisatie multifunctioneel sportcentrum	😐	Investering geraamd in MIP
2. Realisatie zwembad	😐	Investering geraamd in MIP
3. Reconstructie Sportpark de Smagtenbocht	😊	Deel beschikbaar gesteld / deel geraamd in MIP
4. Realisatie woongebied	😊	Grondexploitatie vastgesteld
5. Reconstructie infrastructuur	😐	Investeringen geraamd in MIP (gedeelte op pm)

1. Realisatie multifunctioneel sportcentrum (MFSC) + 2. realisatie zwembad

In het meerjarenprogramma is voor de bouw van een multifunctionele accommodatie met binnenzwembad en zwembad een geraamde investering opgenomen van in totaal € 18.000.000,-. De investering is opgenomen met een B-rubricering, dat wil zeggen dat nog steeds afzonderlijke besluitvorming door uw raad plaats zal moeten vinden. Naast de investering van € 18.000.000,- is rekening gehouden met een exploitatie subsidie van € 225.000,- per jaar en als baat een kostendekkende huur (berekend o.b.v. de kapitaallasten voortvloeiend uit de investering). In deze najaarsnota is de kostendekkende huurinkomst gecorrigeerd, aangezien een kostendekkende huur voor het binnenzwembad niet reëel is.

3. Reconstructie Sportpark de Smagtenbocht

Op 21 maart 2024 heeft de gemeenteraad een krediet van € 3,019 miljoen beschikbaar gesteld voor de realisatie van het sportcomplex de Smagtenbocht voor voetbal/korfbal/handbal/volleybal met gezamenlijke kantine, waarvan € 1,307 miljoen ter voorfinanciering van de gezamenlijke kantine. Daarnaast heeft de gemeenteraad op 21 maart 2024 besloten om een bedrag van € 5,172 miljoen op te nemen in de perspectiefnota 2024 voor de herinrichting van de overige onderdelen van het sportpark de Smagtenbocht. Een gedeelte hiervan is beschikbaar gesteld bij de begroting 2025 voor jaar 2025.

4. Realisatie woongebied

De gemeenteraad heeft op 21 september 2023 de grondexploitatie vastgesteld die hoort bij de bouw van 50 woningen.

5. Reconstructie infrastructuur

Op 21 maart 2024 heeft de raad ingestemd met de extra bijdrage aan de fietstunnel Europalaan ad. € 2.295.000,-. Deze tunnel gaat het plangebied verbinden met de kern Bladel. De bijdrage is opgenomen in het meerjarenprogramma.

De andere infrastructurele werkzaamheden en bijbehorende kosten zijn op dit moment nog niet bekend, daarom ramen we deze vooralsnog op pm.

Uitputting reeds beschikbaar gestelde kredieten

Onderstaand een overzicht van de reeds beschikbaar gestelde kredieten.

Krediet (bedragen x € 1.000,-)	Beschikbaar gesteld	Beschikbaar per 1-1-2024	Uitgaven tot 1-10-2024	Restant per 1-10-2024	Indicator
Nieuwbouw kleedlokalen sportpark De Smagtenbocht	1.712	1.712	0	1.712	😊
Nieuwbouw kantine sportpark De Smagtenbocht	1.307	1.307	0	1.307	😊

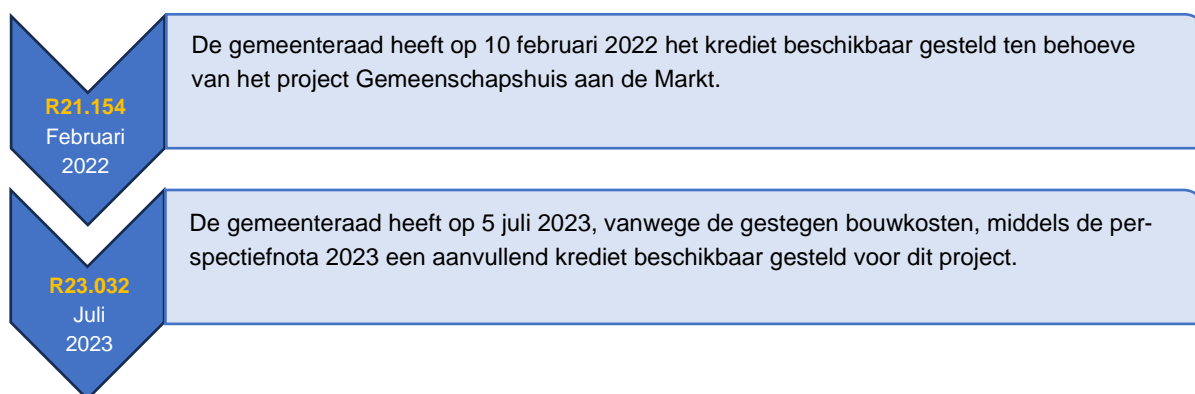
BRUIS

Basisinformatie

In opdracht van Gemeente Bladel realiseert Moeskops' Bouwbedrijf de renovatie, transformatie en uitbreiding van een nieuwe gemeenschapsaccommodatie voor de kern van Bladel. De renovatie van de voormalige Rabobank en de uitbreiding biedt straks ruimte aan onder andere de bibliotheek, Visit Bladel, een theaterzaal, vergaderzalen en multifunctionele ruimtes voor lokale verenigingen en allerlei activiteiten voor jong en oud zoals muziek maken en schilderen. De werkzaamheden bestaan overwegend uit sloop, bouwkundige, constructieve en installatietechnische werkzaamheden.

Recente besluitvorming

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in recentelijk door de raad genomen/te nemen besluiten m.b.t. dit project.

Stand van zaken

In 2023 is aannemer Moeskops' Bouwbedrijf gestart met realisatie van een gemeenschapshuis(functie) aan de Markt (in de voormalige Rabobank). Per 1 april 2025 wordt gestart met alle activiteiten in BRUIS. In november 2024 wordt gestart met de herinrichting van de omgeving van het gemeenschapshuis en het Marktgebied met een afronding hiervan in april 2025.

Financiën

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in de financiën m.b.t. dit project.

Investing	Financiën	Toelichting
Gemeenschapshuis aan de Markt		Krediet beschikbaar gesteld

Gemeenschapshuis aan de Markt

Op 10 februari 2022 heeft de gemeenteraad een krediet van € 18.759.000,- beschikbaar gesteld. Dit bedrag is exclusief de voorbereidingskredieten van € 800.000,- die al voor 10 februari 2022 beschikbaar zijn gesteld. Het totaal beschikbaar gesteld krediet tot en met de besluitvorming op 10 februari 2022 is € 19.559.000,-. Op 5 juli 2023 is, vanwege de gestegen bouwkosten, een aanvullend krediet beschikbaar gesteld van € 2.543.000,-. Het totaal beschikbaar gestelde krediet komt daarmee op € 22.102.000,-.

Uitputting reeds beschikbaar gestelde kredieten

Onderstaand een overzicht van de reeds beschikbaar gestelde kredieten.

Krediet (bedragen x € 1.000,-)	Beschikbaar gesteld	Beschikbaar per 1-1-2024	Uitgaven tot 1-10-2024	Restant per 1-10-2024	Indicator
Gemeenschapshuis aan de Markt	22.102	11.069	8.351	2.718	

Herinrichting N284

Projectwebsite: <https://n284.nl/>

Basisinformatie

De aanpak van de provinciale weg N284 tussen Reusel en de A67 bij Hapert is een gezamenlijk project van de provincie Noord-Brabant, gemeente Bladel en gemeente Reusel- De Mierden. De drie partners streven samen met de omgeving naar een ontwerp dat voor iedereen leefbaar en veilig is, en bijdraagt aan zowel een goede bereikbaarheid van dorpen als aan een betere verkeersdoorstroming.

Recente besluitvorming

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in recentelijk door de raad genomen/te nemen besluiten m.b.t. dit project.

R24.007
 Maart
 2024

Op 21 maart 2024 heeft de gemeenteraad ingestemd met het Voorkeursalternatief N284, met uitzondering van de fietstunnel bij de Lange Trekken. De gemeenteraad heeft ingestemd met de extra bijdrage aan de fietstunnel Europaan.

Stand van zaken

De gemeenteraad van Bladel is op 21 maart 2024 akkoord gegaan met het voorkeursalternatief voor de reconstructie van de N284, met uitzondering van de realisatie van de fietstunnel bij de Lange Trekken. De raad heeft ingestemd met de extra bijdrage aan de fietstunnel nabij Europaan ad € 2.295.000,-.

Planning reconstructie

De komende periode gaan provincie, gemeenten en ingenieursbureau Royal HaskoningDHV het ontwerp definitief maken. Hierbij worden ook omwonenden en andere belanghebbenden betrokken. Daarna starten de ruimtelijke procedures. Deze processen vragen tijd en aandacht. Zeker omdat het

voorkeursalternatief alleen kan worden uitgevoerd als het binnen de stikstofnormen past. De uitvoering van de reconstructie kan daarom nog een paar jaar op zich laten wachten.

Planning groot onderhoud

De provincie kon echter geen jaren wachten met het groot onderhoud aan de weg. De technische staat van de weg verslechtert en de verkeersveiligheid komt in het geding. Ook neemt de geluidsoverlast steeds verder toe. Daarom heeft de provincie het groot onderhoud alvast opgestart. De firma BAM Infra heeft onderhoudswerk uitgevoerd. Om overlast te beperken zijn de werkzaamheden zoveel mogelijk in de nacht uitgevoerd. Naar verwachting worden in Q1 2025 werkzaamheden ter hoogte van Roodbont in Hapert uitgevoerd. E.e.a. is nog afhankelijk van toestemming in het kader van de stikstofregeling.

Financiën

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in de financiën m.b.t. dit project.

	Financiën	Toelichting
Bijdrage voorbereiding/ uitvoering herinrichting N284		Deel beschikbaar gesteld / deel geraamd in MIP
Extra financiële bijdrage fietstunnel Europalaan		Investering geraamd in MIP

Bijdrage uitvoering herinrichting N284

Tot op heden is er een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van € 450.000,-. Daarnaast zijn in het meerjarenprogramma investeringen opgenomen vanaf 2025. In de jaren 2025 en 2026 zijn ramingen opgenomen voor de voorbereiding van respectievelijk € 86.000,- en € 150.000,-. Voor de jaren 2027 tot en met 2030 is een jaarlijkse investering opgenomen van € 1.150.000,- voor de uitvoering (2029 en 2030 vallen buiten de planperiode). In deze ramingen is reeds rekening gehouden met opgenomen indexatiekosten ad € 832.000,- zoals aangegeven in raadsvoorstel R23.004 met betrekking tot het Herzien VKA 2022.

Extra financiële bijdrage fietstunnel Europalaan

Op 21 maart 2024 heeft de gemeenteraad ingestemd met een extra bijdrage ad € 2.295.000,- voor de fietstunnel nabij Europalaan. Voor deze investering wordt ten laste van de algemene reserve een dekkingreserve kapitaallasten gevormd. Ten laste van deze dekkingreserve worden dan de kapitaallasten budgettair opgevangen.

Uitputting reeds beschikbaar gestelde kredieten

Onderstaand een overzicht van de reeds beschikbaar gestelde kredieten.

Krediet (bedragen x € 1.000,-)	Beschikbaar gesteld	Beschikbaar per 1-1-2024	Uitgaven tot 1-10-2024	Restant per 1-10-2024	Indicator
Vorbereiding herinrichting N284	450	326	3	323	

5. Financiële begroting (overzicht van baten en lasten)

5.1 Toelichting begroting (baten en lasten)

Financiële begroting: baten en lasten

In deze najaarsnota zijn de ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan in de periode gelegen tussen enerzijds de perspectiefnota 2024 en de opstelling van de begroting 2025 en anderzijds de najaarsnota 2024 weergegeven. De afwijkingen zijn hiervoor per programma toegelicht.

De aansluiting op de financiële mutaties per taakveld en een onderbouwing daarop zijn ondergebracht in de financiële begroting. In onderstaand overzicht treft u de mutaties van de lasten en baten van alle beleidsvelden aan. Voor extra inzicht in de financiële positie zijn de baten en lasten geschoond van verrekeningen met reserves.

bedragen x 1.000	Begroting 2024	Wijziging njn	Begroting 2024 na wijziging	Mutatie meerjarenraming			
				2025	2026	2027	2028
lasten							
Bestuur en ondersteuning	-2.767 n	-280 n	-3.047 n	-12 n	-12 n	-12 n	-12 n
Veiligheid	-2.015 n	-175 n	-2.190 n	-10 n	-10 n	-10 n	-10 n
Verkeer en vervoer	-4.040 n	-68 n	-4.108 n	-39 n	-52 n	-59 n	-59 n
Economie	-1.038 n	88 v	-950 n				
Onderwijs	-2.909 n	-752 n	-3.661 n	-108 n	-108 n	-108 n	-108 n
Sport, cultuur en recreatie	-6.813 n	63 v	-6.750 n	-205 n	-192 n	-200 n	-219 n
Sociaal domein	-28.128 n	-873 n	-29.001 n	-445 n	-325 n	-278 n	-256 n
Volksgezondheid en milieu	-8.701 n	256 v	-8.445 n	-309 n	-6 n	-6 n	-6 n
VHROSV	-11.124 n	516 v	-10.608 n	-1.028 n	-28 n	-28 n	-28 n
Overhead en ondersteuning organisatie	-7.401 n	-87 n	-7.488 n	-129 n	-114 n	-115 n	-122 n
Algemene dekkingsmiddelen	-748 n	182 v	-566 n				
baten							
Bestuur en ondersteuning	1.492 v	-42 n	1.450 v	67 v			
Veiligheid	98 v	4 v	102 v	7 v	7 v	7 v	7 v
Verkeer en vervoer	260 v	200 v	460 v				
Economie	1.757 v	-3 n	1.754 v	4 v	4 v	4 v	4 v
Onderwijs	478 v	569 v	1.047 v				
Sport, cultuur en recreatie	1.491 v	181 v	1.672 v	50 v	-758 n	-775 n	-774 n
Sociaal domein	6.376 v	725 v	7.101 v	342 v	342 v	342 v	342 v
Volksgezondheid en milieu	6.411 v	-43 n	6.368 v	217 v	15 v	15 v	15 v
VHROSV	8.014 v	-56 n	7.958 v	330 v			
Overhead en ondersteuning organisatie	237 v	25 v	262 v	3 v	3 v	3 v	3 v
Algemene dekkingsmiddelen	48.286 v	1.211 v	49.497 v	51 v	88 v	133 v	187 v
Totaal lasten	-75.684 n	-1.130 n	-76.814 n	-2.285 n	-847 n	-816 n	-820 n
Totaal baten	74.900 v	2.771 v	77.671 v	1.071 v	-299 n	-271 n	-216 n
Saldo van baten en lasten	-784 n	1.641 v	857 v	-1.214 n	-1.146 n	-1.087 n	-1.036 n
Toevoeging reserves	-1.610 n	534 v	-1.076 n	-555 n			
Onttrekking reserves	4.451 v	-1.303 n	3.148 v	1.303 v			
Geraamd resultaat / algemene reserve	2.057 v	872 v	2.929 v	-466 n	-1.146 n	-1.087 n	-1.036 n

(- = nadeel en + = voordeel)

Financiële begroting: structureel en incidenteel

De begroting maakt ook onderscheid tussen structurele en incidentele middelen. Structurele middelen zijn jaarlijks terugkerende middelen. Incidentele, en de naam zegt het al, zijn eenmalig of voor een beperkt aantal jaren, terugkerende middelen. Om het huishoudboekje van de gemeente gezond te maken en te houden is het van belang om de jaarlijks terugkerende lasten te kunnen betalen uit de jaarlijks terugkerende inkomsten.

Hierna is de transformatietabel van het geactualiseerde meerjarenperspectief opgenomen. In deze tabel wordt het hiervoor weergegeven meerjarenperspectief gekanteld in structurele en incidentele middelen en maakt op een transparante wijze de gang van het bestaande beleid naar de einduitkomst van deze meerjarenraming inzichtelijk. Na de financiële doorwerking van de mutaties uit deze najaarsnota sluit de najaarsnota dan in meerjarig perspectief bezien met een structureel tekort van € 2.343.000,-.

Geact.meerjarenperspectief (bedragen x 1.000,-)	2024	2025	2026	2027	2028
structureel:					
begrotingsresultaat na 6e wijz. 2024 (excl. meicirc.)	v 1.489				
saldo ontwerp-begroting 2025-2028 + 1e wijz. 2025		v 1.384	n -445	n -1.045	n -1.307
bestuur en ondersteuning	v 1	n -12	n -12	n -12	n -12
veiligheid	n -171	n -3	n -3	n -3	n -3
verkeer en vervoer	n -12	n -39	n -52	n -59	n -59
economie	v 86	v 3	v 3	v 3	v 3
onderwijs	n -148	n -108	n -108	n -108	n -108
sport, cultuur en recreatie	v 272	n -155	n -950	n -975	n -993
sociaal domein	v 19	v 58	v 63	v 64	v 87
volksgezondheid en milieu	v 130	v 9	v 9	v 9	v 9
VHROSV	n -4	n -50	n -28	n -28	n -28
overhead en ondersteuning organisatie	n -50	n -114	n -111	n -112	n -119
algemene dekkingsmiddelen	v 1.393	v 51	v 88	v 133	v 187
structureel meerjarenperspectief	v 3.005	v 1.024	n -1.546	n -2.133	n -2.343
mutaties reserves structureel					
totaal structureel	a v 3.005	v 1.024	n -1.546	n -2.133	n -2.343
incidenteel:					
begrotingsresultaat na 6e wijz. 2024 (excl. meicirc.)	v 568				
saldo ontwerp-begroting 2025-2028 + 1e wijz. 2025		n -113	v 51	v 35	v 100
bestuur en ondersteuning	n -322	v 67			
veiligheid					
verkeer en vervoer	v 145				
economie	n -1				
onderwijs	n -35				
sport, cultuur en recreatie	n -29				
sociaal domein	n -168	n -160	n -46		
volksgezondheid en milieu	v 83	n -100			
VHROSV	v 464	n -648			
overhead en ondersteuning organisatie	n -12	n -12			
algemene dekkingsmiddelen					
incidenteel meerjarenperspectief	v 693	n -966	v 5	v 35	v 100
mutaties reserves incidenteel	n -769	v 748			
totaal incidenteel	b n -76	n -218	v 5	v 35	v 100
totaal begrotingsresultaat	a+b v 2.929	v 806	n -1.541	n -2.098	n -2.243
reeds geraamde mutaties algemene reserve	n -2.057	n -1.271	v 394	v 1.010	v 1.207
aanvullende mutaties tlv / tgv algemene reserve	n -872	v 465	v 1.147	v 1.088	v 1.036

(- = nadeel en + = voordeel)

6. Bijlagen

6.1 Overzicht geraamde baten en lasten per beleidsveld

Taakveld BBV (bedragen x € 1,-)	2024	2025	2026	2027	2028
0.1 Bestuur	-230.165	-8.684	-8.684	-8.684	-8.684
0.10 Reserves	-768.700	747.500	0	0	0
0.2 Burgerzaken	-100				
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-91.567	64.000	-3.000	-3.000	-3.000
0.4 Overhead	-223.060	-125.655	-110.715	-111.765	-119.115
0.5 Treasury	-131.040	0	0	0	0
0.61 OZB woningen	-57.062				
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	1.248.181	51.000	88.000	133.000	187.000
0.8 Overige baten en lasten	499.762				
0.9 Vennootschapsbelasting	-167.153				
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	-6.920	-200	-200	-200	-200
1.2 Openbare orde en Veiligheid	-163.920	-2.992	-2.992	-2.992	-2.992
2.1 Verkeer, wegen en water	125.576	-38.925	-52.420	-59.410	-58.900
2.2 Parkeren	-3.000				
2.5 Openbaar vervoer	50.570				
3.1 Economische ontwikkeling	70.600				
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.109	3.660	3.660	3.660	3.660
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	-2.800				
3.4 Economische promotie	12.127	-490	-490	-490	-490
4.2 Onderwijshuisvesting	-61.787	-6.230	-6.230	-6.230	-6.230
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-60.163	-102.014	-102.014	-102.014	-102.014
5.2 Sportaccommodaties	392.904	-136.746	-928.701	-953.629	-972.339
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	7.628				
5.5 Cultureel erfgoed	-22.376	-4.000	-12.862	-12.862	-12.862
5.6 Media	-9.776	-6.100			
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-62.747	-8.223	-8.223	-8.223	-8.223
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	511.894	-290.260	-175.725	-128.668	-105.957
6.2 Wijkteams	6.583	9.200	14.000	14.000	14.000
6.3 Inkomensregelingen	-11.123	143.561	143.561	143.561	143.561
6.4 Begeleide participatie	55.193	35.000	35.000	35.000	35.000
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-120.000				
6.72A Jeugdhulp begeleiding	-50.000				
6.72B Jeugdhulp behandeling	-260.000				
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	-30.000				
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-171.000				
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-80.000				
7.1 Volksgezondheid	35.386	-6.392	-6.392	-6.392	-6.392
7.3 Afval	-92.452	0	0	0	0
7.4 Milieubeheer	270.131	-85.000	15.000	15.000	15.000
8.1 Ruimtelijke Ordening	98.214	1.250	1.250	1.250	1.250
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-41.925				
8.3 Wonen en bouwen	403.328	-698.883	-29.383	-29.383	-29.383
Totaal	872.350	-465.623	-1.147.560	-1.088.471	-1.037.310

6.2 Overzicht verloop algemene reserve

In onderstaand overzicht wordt het geprognosticeerde verloop van de algemene reserve weergegeven:

prognose verloop omvang algemene reserve (x € 1,-)	2024	2025	2026	2027	2028
geraamde stand algemene reserve begin jaar	14.255.000	21.250.000	19.940.000	17.712.000	15.268.000
vermeerderingen					
afsluitingen grondexploitaties obv voorzichtige variant		67.000	8.000		195.000
opbrengsten achterblijvende locaties tbv Het Palet		286.000			
opbrengst verkoop med.centrum		251.000			
opbrengsten achterblijvende locaties tbv Den Herd			891.000		
opbrengsten achterblijvende locaties tbv Praktijkschool			370.000		
opbrengsten achterblijvende locaties tbv Den Tref		663.000			
exploitatiesaldo en budgetoverhevelingen	6.415.000				
verminderingen					
toevoeging dekkingsreserve kapitaaluitgaven tunnel Europalaan					-2.295.000
aanvulling dekkingsreserve tbv oude Kloostertuin / med.centrum		-251.000			
aanvulling dekkingsreserve tbv Het Palet		-944.000			
aanvulling dekkingsreserve tbv Den Herd naar de Markt			-941.000		
aanvulling dekkingsreserve tbv praktijkschool Den Herd naar de Markt			-670.000		
aanvulling dekkingsreserve tbv Den Tref		-1.000.000			
uitvoeringsprogramma duurzaamheid particulieren	-350.000	-350.000			
aanvulling algemene reserve grondexploitatie	-743.000				
resultaatbestemming aanvulling voorziening Hart van Hapert	-167.000				
budgetoverhevelingen	-708.000				
eenmalige kosten / sloopkosten herinr.De Smagtenboch		-455.000			
dekking kortetermijnmaatregelenpakket Randweg A2 Eindhoven	-210.000				
dekking regionale bereikbaarheid Brainport	-172.000	-382.000	-346.000	-346.000	-107.000
overige mutaties					
saldo na najaarsnota 2024	2.929.000	805.000	-1.542.000	-2.098.000	-2.245.000
geraamde stand algemene reserve eind	21.249.000	19.940.000	17.710.000	15.268.000	10.816.000